

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom: ==

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENE

Inserati: ==

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice: ==

enostolpna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja: ==

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Velike naloge.

Dunaj, 17. aprila.

Jutri se zopet snide poslanska zbornica. Po vsakih počitnicah potrebuje parlament nekaj dni, da pride zopet v pravi tir. Meseca suša je zbornica do praznikov dovršila razna »prva branja« vladnih predlog; najvažnejši ste novela kanalskega zakona in brambena predloga. Sedaj pa je na vrsti službena pragmatika za državne uradnike in uslužbence. Samo to vprašanje je tako obsežno in važno, da more izpolniti zasedanje do poletja. Poslanci, ki morajo računati v prvi vrsti z uradniškimi glasovi, kar tekmujejo med seboj, kdo bode več dosegel za svoje volivce. Uradniški odsek zasluži svoje ime. Pograbil je vladni načrt in ga temeljito predelal, tako temeljito, da se nekateri že kesajo. Sklenili so nad 20 paragrafov v taki obliki, da jih nobena vlada ne more odobriti. Ako zbornica pritrdi sklepom odsekovi, gotovo gosposka zbornica zavrne ves načrt, in službena pragmatika z uravnavo plač splava vsaj za eno leto po vodi. Ako pa zbornica začne z izpremembami, vlekla se bode razprava tedne in tedne. Uradniškemu odseku veljajo po pravici besede, da naglica ni dobra.

Najvažnejše naloge pa imajo brambeni, finančni in proračunski odsek. Reforma brambenega zakona je nujno potrebna za državo in za prebivalstvo. Za državo določa vladni načrt močnejšo armado, za prebivalstvo znatne olajšave vojaške službe. S političnega stališča je to vprašanje za parlament in nadaljni razvoj parlamentarnih razmer najvažnejše. V javnosti je razširjeno mnenje, da parlament le vladi izreče nezaupnico, ako odkloni vojaške zahteve. Vlada pa pride pri tem vprašanju zadnja v poštev. Prva je obramba države in posredno so prizadeti oni krogi, ki jim je po ustavi izročena skrb za potrebno armado in mornarico. Tu ne odločuje gostilniška politika. Izvzemši morda soc. demokrate, si bode vsaka resna stranka dobro premislila, ali naj se odloči le za — demonstracijo, ki bi jo morala pozneje bridko obžalovati. Tudi soc. demokratje se bo-

do previdno ognili obstrukciji. Sicer pa je ogrska vlada zagazila v tako zagato, da nikamor ne more. Tolike kratkovidnosti in cinizma tudi od Khuena nismo pričakovali. Situacija je na Ogrskem danes ista, kakor meseca junija. Da, še slabša, ker je grof Khuen s svojim eksponentom na Hrvaškem postavil državo na sramotilšče pred Evropo. Zato ni izključeno, da bode avstrijski parlament prisiljen za tekoče leto dovoliti le normalno število vojaških novincev in da bodo ogrski rezervisti morali zopet plačati stroške za vrtoglavo mažarsko politiko.

Finančna reforma je za državo in dežele vsak dan nujnejša. Finančni odsek pa čaka, kedaj Čehi in Nemci podpišejo pravno pogodbo. Češke dežele blagajne so že prazne in maja meseca bodo morale ustaviti vsako izplačilo. To utegne prisiliti člane pravnih odsekov, da se zblizajo.

Proračunski odsek pa je sploh zaspal. Italijanska pravna fakulteta je zgradila pot. Proračunski provizorij poteka in vlada bode morala zahtevati nov provizorij, ker do konca junija je rešitev rednega proračuna nemogoča. V Avstriji je sploh vse narobe, ker državljanska zavest ni dovolj razvita. Eden zvrta odgovornost na drugega. Od države se vse zahteva, a le z nevoljo se dovoli državi, kar potrebuje. Pa tudi vse vlade po vrsti niso brez krivde, da so v tolikem neredu državne in deželne finance. Gospodarska vprašanja so postala eminentno politična. Zato trpe država in dežele. Na stotine milijonov gre rakom žvižgat, ker tako zahteva politika. Vide — kanali! Ali je Avstrija res tako bogata? Čas je že davno, da pravičnost prične plodovito delo v parlamentu in upravi za vse narode in vse sloje prebivalstva.

Demisija Khuenova vlade.

Ogrski ministrski predsednik Khuen je včeraj odpotoval na Dunaj, da poda vladarju svojo demisijo. Ker je včeraj dopoldne obiskal Khuena finančni minister dr. Lukacs, sodijo, da postane on Khuenov naslednik. »Pester Lloyd« poroča, da je 15. t. m. Khuen poročal ministrskemu svetu o težavah, na katere je naletel na Dunaju. Ministrski svet je po daljnjem posvetovanju sklenil, da naj vlada zopet poda

svojo demisijo. Predzgodovina krize je sledeča: Krona je odklonila znano resolucijo, ki naj bi kroni onemogočila pozvati pod orožje rezerviste. Krona tudi ni hotela ustreči Khuenovi želji in odsloviti vojnega ministra Auffenberga, ker se je odločno izjavil proti resoluciji glede na rezerviste. Za Khuenov odstop je najbolj deloval grof Tisza, ki je dne 8. marca ostro govoril proti Auffenbergu. Tisza ima v delovni stranki za seboj skupino poslancev, ki mu slepo sledi. Ker v teh razmerah Khuen ni mogel jamčiti za mirno zasedanje delegacij, kakor tudi ne, da bi ogrska delegacija ne sprejela nezaupnice vojnemu ministru, mora odstopiti. Nasilnosti Khuenove na Hrvaškem so seveda tudi pripomogle, da mora Khuen zapustiti ministrsko predsedstvo.

Če krona Khuenovo demisijo sprejme, seveda še ni znano. Splošno sodi časopisje, da bo vladar sprejel Khuenovo demisijo in da poveri sestavo nove vlade ogrskemu finančnemu ministru Lukacsu, ki bo nekaj časa rabil, da se posvetuje s strankami, vsled česar bo nekaj časa zasedanje ogrskega državnega zbora odloženo.

S. L. S. v Ljubljani.
Shod v Ljudskem Domu.

(Konec.)

Ivan Štefe je izvajal: Odkar smo bili zadnjič skupaj v tistih dneh vročega boja, ko smo prvokrat ponesli zastavo S. L. S. na mestni magistrat, od takrat ni skoro dneva, da ne bi oklal kak lib. list tega ali onega iz našega kluba. Pa mi bi smatrali za sramoto, če bi nas kak tak list hvalil. (Klici: Tako je!) Da se nas maže po liberalnem časopisju je za nas znamenje, da delamo prav. Čimbolj so liberalci jezni, tembolj smo lahko mi veseli. In naše dobre volje je vedno več v Ljubljani! Niste nas poslali na magistrat, da bi se klanjali liberalcem in jih božali, ampak za to, da zahtevamo pravico in da jih pošteno krtavimo, kadar zaslužijo. (Klici: Tako je prav!) pa da odkrivamo marsikaj, kar so doslej na magistratu imeli za »svete tajnosti«. (Veliko odobravanje.) Zato se pa tudi za napade nasprotnikov po liberalnih listih nič ne brigamo. Tisti liberalci, ki mažejo napade

na nas po liberalnih listih, so podobni tistim nečednim škorpiončkom, ki na posled morajo sami sebe s svojim lastnim strupom usmrtiti. Tako se je zgodilo že marsikateremu ošabnemu liberalcu, ki se je zaletaval v pravično našo stvar in tako se bo godilo dalje!

Nič več sami med seboj!

Ni pa čuda, če liberalni časopisje piha jeze na nas. Gospoda na magistratu ne more namreč biti več tako komodna med seboj, kot je bila doslej, v naši družbi se ta gospoda nič kaj dobro ne počuti. (Veselosť.) Pa to nas nič ne briga! Naša skrb bo, da bo takih ljudi, ki jih liberalci ne ljubijo, vedno več na ljubljanskem magistratu, da se zastopstvo S. L. S. ne zmanjša, ampak še pomnoži. To bomo povzročili s svojim delom, z delom, katerega načelo bodi, da naj vsak izmed nas bo sluga volilcev. (Burno odobravanje.)

Županov ferman.

Ze dosedanjih par sej je dokazalo tudi mnogim liberalcem, da smo potrebni na magistratu. To so liberalni veljaki, med katere v prvi vrsti prištevamo dr. Tavčarja in g. Franchettija, (Veselosť.) dokumentirali z dvema svojima jako brihtnima potezama. Prva je županov ferman, ki izraža silen strah ob naši kontroli. O tem, zakaj je ta ferman izšel, ste že čitali v »Slovencu«. Župan bo kmalu uvidel, da se je s svojim fermanom »urezal«, kajti takih zadev, kot je zadeva zeljarice Marinko, je še več. Tako smo na primer te dni izvedeli, da so neki volilki kmalu po volitvah, odpovedali prostor ob Gradaščici. Ženica, ki ima tudi skrbeti za otroke, je hodila od enega magistratnega veljaka do drugega, naposled je pa šla k dr. Tavčarici. In kaj pravi, da je tam izvedela? Pravi, da so ji gospa dr. Tavčarjeva dejali: »Bom vprašala gospo Sičevo, kar bo gospa Sičeva rekla pa bo«. Se do danes pa reva nima prostora! No, vidite, — tako se kaže od dr. Tavčarja povdarjano potrebno »skupno sodelovanje«!

Najvišje sodišče v Ljubljani.

Tako se je pa tudi odkrilo in to je nekaj vredno, kje imajo liberalci najvišje sodišče za davkoplačevalce in davkoplačevalke. (Hrupna veselosť.) Mi pa bomo tako negalantni, da sodbe tega

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)

Kmalu je padla noč. Kali in Mea sta naredila zeribo, zakurila ogenj in pričela z večerjo. Saba se ni vrnil.

Nelka se je vznemirjala vedno bolj in slednjič je pričela jokati.

Stanko jo je komaj primoral, da se je vlegla, ter ji je obetal, da bo čaka na Saba, ko se pa zdani, pojde ga sam iskat in ga bo pripeljal. Nelka je res šla pod šotor, toda vsak trenotek se je prikazala njena glavnica izpod zastora in povpraševala, če se pes še ni vrnil. Šele po polnoči jo je premagal spanec, ko je prišla Mea, da bi nadomestila Kalija, ki je čuval pri ognju.

»Zakaj jokati hčerka meseca?« vprašal je Stanko mladi zamorec, ko sta se vlegla spat na šabrahah. »Kali ne mara tega.«

»Zaluje za Saba, katerega je menda bivol ubil.«

»Morda pa ni ubil,« odvrnil je črni deček.

Nato sta umolknila in Stanko je

trdo zaspal. Bilo je še temno, ko se je zbudil, ker ga je začelo mrziti. Ogenj je ugasnil. Mea, ki bi morala nanj paziti, je zadržala in že nekaj časa ni dodala goriva na ogenj.

Plahta, na kateri je spal Kali, je bila prazna.

Stanko je dodal nekaj goriva, potem je pa sunil zamorko in jo vprašal: »Kje je Kali?«

Nekaj časa je gledala nanj nezavestno, potem se je pa iztreznila in odvrnila:

»Kali je vzel Gebhrov meč in šel iz zeribe. Mislila sem, da hoče narezati več grmovja, toda ni ga bilo nazaj.«

»Je že davno odšel?«

»Davno.«

Stanko je čakal nekaj časa, ko pa zamorca le ni bilo, mu je nehote prišlo vprašanje:

»Ali je zbežal?«

In srce se mu je krčilo od grenkega čustva, katero vzbujala človeška nehvaležnost. Saj se je vedno potegoval za tega Kalija in ga branil celo takrat, ko ga je Gebhr mučil cele dni, slednjič mu je pa še rešil življenje. Nelka je bilo vedno dobra zanj in je plakala nad njegovo nesrečo, a oba sta ž njim ravnala kolikor mogoče dobro. On je pa zbežal! Saj je vendar sam rekel, da ne ve, kje leže selišča Vahima in da bi jih ne mogel najti, pa je vseeno zbežal! Stanko

se je spomnil afrikanskih potovanj v Port-Saidu in pripovedovanj popotnikov o neumnosti zamorcev, ki pomečejo proč tovore in zbeže celo takrat, kadar jim na begu grozi gotova smrt. Brez dvoma mora tudi Kali, ki ima edino orožje sudanski meč Gebhra, lakote umreti ali pa, ako one pade spet v jetništvo dervišev, postati plen divjih zverí.

»Ah, nehvaležneš in norec!«

Nato je začel Stanko premišljevati tudi to, koliko bo potovanje brez Kalija zanje težavnejše in sitnejše, in koliko bo več dela. Moral bo napajati konje in jih vezati zvečer, zapenjati šotor, delati zverbi, med potjo paziti, da ne bi zgubili potrebščin in prtljage z rečmi, odirati in rezati ubite zveri — vse to, kar je doslej delal mladi zamorec, bo sedaj prišlo nad njega. On si je pa moral priznati, da v nekaterih rečeh, na primer kako se žival deva iz kože, nima niti najmanjšega pojma.

»Ha, težko,« rekel je sam sebi, »a treba bo!«

Medtem se je pokazalo solnce na obzorju in — kakor je navada pod ravnikom — zdnilo se je v enem trenotku. Nekoliko pozneje je začela pljuskat voda pod šotorom, katero je pripravila Mea, da bi se umila deklica, kar je pomenilo, da je Nelka že vstala in se oblači. Kmalu potem se je prika-

zala oblečena, toda z glavnikom v roki in z lasmi še nepočesanimi.

»Kaj pa Saba?« vprašala je.

»Ga še ni.«

Ustnici deklice sta začeli trepetati.

»Morda se še vrne,« rekel je Stanko. »Saj se spominjaš, da ga v puščavi časih ni bilo po dva dni, potem je pa vedno prišel za nami.«

»Rekel si, da ga pojdeš iskat?«

»Ne morem.«

»Zakaj, Stanko?«

»Ker te ne morem pustiti z Meo same v soteski.«

»Kaj pa Kali?«

»Kalija ni.«

Nato je umolknil nevede, če naj ji pove celo resnico, ker se pa stvar ni dala prikrivati, je mislil, da je boljše takoj pojasniti.

»Kali je vzel Gebhrov meč,« rekel je »in je šel ponoči ne ve se kam. Kdo ve, če ni zbežal. Zamorci store večkrat kaj takega, celo na lastno izgubo. Zal mi ga je . . . toda morda bo še spoznal, da je naredil neumnost in . . .«

Tu je pretrgalo govorjenje veselo lajanje Sabe, katerega je bila polna soteska. Nelka je vrgla glavnik na tla in mu je hotela teči nasproti — toda trnje zeribe jo je zadržalo.

Stanko ga je pričel naglo razmetavati, predno pa je naredil izhod, pokazal se je Saba, za njim pa Kali, ki je

nadsodišča ne bomo prav nič respektirali in ga bomo prekučili. (Dobro-klici in hrupna veselost.)

Oddaja Gruberjeve ceste.

Pa so še druge stvari, radi katerih je gospod župan mislil, da je bolje, da nam poizkuša prikrajšati v pogled. Tako je bilo oddati popravilo Gruberjeve ceste. Zanimalo me je, kakšni oferti so v tej zadevi vloženi in res sem poizvedel, da je tvrdka Cesco-wicka, o kateri je župan že naprej rekel, da ji bo delo dal, vložila ofert za 44.000 K, neka druga tvrdka pa za 40 tisoč K. Ko je čul g. župan, da sem to izvedel, je bil hud — pa tvrdka Cesco-wicka je morala odnehati in prevzeti delo za 40.000 K.

Mesina stanovanja.

Potem sem pa pričel prihajati v mestno knjigovodstvo. In to je menda eden najglavnejših grehov. (Veselost.) Že pri prvem obisku sem zasledil, kako ceno magistrat oddaja mestna stanovanja liberalnim agitatorjem in strankarjem in to celo onim, ki jih v tisknem proračunu, ki je bil izročen občinskim svetnikom, ni natiskanih! (Čujte! Čujte!) Ako misli župan, da bo ob takih razmerah njegov ferman ostal v veljavi, se moti. Dobili bomo pota, da izvršujemo na magistratu svoje dolžnosti, kajti volilci so nas poslali na magistrat, ne pa pred magistrat! (Burno pritrdjevanje.)

Ali se ne zdi županu tudi to, da bo ljubljanska občina, ker se onemogočuje občinskim svetnikom kontrola, imela še manj kredita po svetu, kot ga je imela doslej? To se pravi, manj ga skoro imeti ne more. Pod liberalnim Hribarjevim gospodarstvom je že prišla mestna občina tako daleč, da ji takrat, ko je iskala posojilo, noben dunajski denarni zavod ni hotel dati posojila. In tako ima srečno od Mestne hranilnice sedem milijonov kron!

Mestna zastavljalnica.

Gospoda župana bi opozarjal, da jamči za vse razmere na magistratu s celim svojim premoženjem. Naša kontrola bi mu v njegovem lastnem interesu morala biti ljuba! (Klici: Tako je!) Posebno bi opozarjal na nujnost naše kontrole v mestni zastavljalnici, kjer so take razmere, da upravičeno zahtevamo, da na podlagi § 2. zastavljalnih pravil, ki se glasi, da ima vrhovno nadzorstvo nad mestno zastavljalnico deželna vlada, poseže vmes deželna vlada. Tozadevno utemeljeno vlogo bomo poslali na dež. vlado. (Dobro-klici.)

Mestni reveži.

Po predlogu za reformo podpor mestnim ubožcem je g. župan dejal, da so knjige ubožcev vsaki čas nam na razpolago — kmalu nato je pa izšel znani njegov ferman (Veselost.) in tovarišu Ložarju, ki je dejal, da prideva pogledat v tiste knjige, v katere skrivnosti je tako značilno posvetil sodni tajnik g. Milčinski, je pa županov ravnatelj št. II. dr. Zarnik dejal, da tega treba ni in da bodo imena na magistratu nama že sami prepisali. (Čujmo!) Občinstvo sedaj lahko vidi, če smo imeli prav, ko smo tej zadevi posvetili nekoliko več pozornosti, kot je

pa bilo nekaterim gospodom ljubo. Sedaj pa odločno zahtevamo od župana, da stori takoj korake, da se podpore določene mestnim ubožcem, ne dajo več takim osebam, katere je omenjal na zadnjem občnem zboru za mladinsko oskrb g. sodni tajnik Milčinski, zahtevamo, da takoj odredi, da n. pr. resničnim revežem ne odjedajo mestnih podpor osebe, ki imajo penzije in so v mestni ubožnici s svojci, ki imajo dnevni zaslužek, kakor se to godi v mestni ubožnici na Karlovski cesti. Zahtevamo, da g. župan glede podpor, pa tudi glede drugih razmer v mestnih ubožnicah kmalu napravi red, sicer ga bomo napravili sami! (Burno odobravanje!)

Občevanje z reveži.

Tudi naj g. župan zapove, naj nekateri uradniki revežem, če imajo v svoji bedi opraviti na magistratu, zavest te bede ne pomnožujejo s tem, da nanje kriče, kakor bi reveži ne bili ljudje. Če g. župan tega ne bo hotel ukreniti, bomo morali na drug način tako liberalno pojmovanje o potrebah revežev, o časti revežev in o občevanju z reveži pomesti z mestnega magistrata. (Veliko odobravanje.)

Za kaj je dovolj denarja.

Za reveže pravijo, ni denarja, za to pa je denar, da se v nekaterih uradih, v katerih uradniki sami pravijo, da je dovolj osobja, nastavlja na novo liberalni agitatorji. Morda bi gospoda tudi o tem rada, da bi bili tihi. Pa ne bomo in kričali bomo: Za zboljšanje mestnim delavcem ni denarja, za revne šolske otroke ni denarja, za nastavljenje kakega liberalnega agitatorja je pa takoj dovolj denarja! (Ogorčenje.)

Mestni slugi.

Zakaj doslej večina se ni uredila razmer mestnim slugam, dasi je na shodih pred volitvami zatrdjevala, da bo to »najnujnejša zadeva«. Ta zadeva tudi zelo glasno govori o liberalni pravičnosti. Leta 1908 se pri tedanji regulaciji sploh ni oziralo na leta, nekaterim so bila uštetja trojna leta, nekaterim takoj pri nastopu vsa leta, drugim so jih zopet odbili, nekaterim darovali itd. Po preteku treh let potem slugi avanzirajo, seve v tistem krivičnem razmerju, kakor so ga nastavili leta 1908. Pri deželnem odboru štejejo leta od vstopa v službo, če je sluga pozneje prekoračil leta enega razreda, prile takoj v višji razred. Tako so med tem slugi pri dež. odboru že dvakrat avanzirali. Sedaj je naš Marinko sprožil zadevo in večini samo svetujem naj debato, ki bi zanj ne bila prečastna, kolikor mogoče onemogoči s tem, da ugotovi vsem upravičenim željam slug. Tudi naj se na prošnje nižjih uslužbencev točno odgovarja, da ne obleže kot doslej take prošnje neodgovorjene v županovem košu. Mi stojimo na stališču: Najprej naj se uredi razmere tistim, ki so pri mestu v službi, še-le potem imej mesto denar za razne luksuz-izdatke. (Dobro-klici.)

Tudi zahtevamo od župana, da odredi, da bodo vsi višji mestni uradniki porabljali magistratne slugi samo za uradne posle ne pa tudi za svoje zasebne zadeve. Tako je te dni radi za-

deve tvrdke Souvan sin pošiljal neki višji uradnik v uradnih urah okoli magistratnega slugo. Ne vem, kaj ima položaj tvrdke Souvan opraviti z mestnim magistratom. Gospod župan naj to uredi, da se nam ne bo treba dalje pritoževati.

Uradne ure na magistratu.

Ravno tako naj župan že uredi, da bodo mestni uradniki v svojih uradnih urah v svojih uradih in da bodo imeli takrat dela samo z uradnimi zadevami. Gosp. tržnega nadzornika sem že dvakrat iskal v njegovih uradnih urah, pa ga nisem našel. (Čujte!). Bil je v drugih uradih. Če ima tak gospod z drugimi uradi govoriti, naj to stori po hišnem telefonu. Če se pa take precej široke osebe prepogosto srečuje na magistratnih stopnicah, potem ni čuda, če se ljudje pritožujejo, da je na magistratu za stranke premalo prostora. (Hrupna veselost.) Službeno navodilo za tržnega nadzornika določa, da mora tržni nadzornik biti strankam na razpolago v svojem uradu od 11. ure dopoldne do 1. ure popoldne, tržni nadzornik je pa obesil na svoj urad drugačno tablico. Župan naj mu obesi na vrata tako tablico, kakor to zahtevajo navodila za tržnega nadzornika! V takih zadevah bi bili županovi fermani umestnejši.

Dovolj imamo enega župana — »Slovenec« razkriva tajnosti.

Tako bomo dokazali Ljubljancem, da je dovolj, ako ima Ljubljana samo enega župana. Doslej je namreč bilo v navadi, da so poleg enega župana imeli na magistratu še vse polno »ta malih županov«. (Hrupna veselost.) Skoro vsak magistratni višji uradnik se je čutil poklicanega, igrati takega »ta malega župana«. Pa tudi drugi se časih prav radi igrajo »ta male župane«. Kot tak »ta mali župan« časih nastopa g. brivski mojster Franchetti. O junaštvu tega gospoda je zadnjič »Dan« prinesel notico, v kateri pravi, da je Franchetti ostro nastopil pred županom proti nesramnosti Štefeti (Veselost.), ki je tako velika, da pri občuje podrobna poročila — o sedah in sklepih odsekov, ki morajo ostati tajna. O tem, kaj mora ostati tajno, imam seve jaz vse drugačne pojme kot gospod Franchetti. Gospod Franchetti živi, kakor se vidi, še vedno v tistih Hribarjevih časih, ko je ves občinski svet moral imeti zavezane jezike in je na komando moral imeti vse za tajnost, kar so gotovi gospodje določili. S svojim znanim vprašanjem na župana je g. Franchetti svojo stranko le blamiral. Razumem, da bi nekateri gospodje radi dalje med seboj kimali, pa delali tajne sklepe, pri katerih bi bil davkoplačevalcem prikrit vpogled — pa g. brivski mojster Franchetti — škarje na magistratu imamo sedaj mi v rokah (Hrupna veselost.), škarje, da Vas ostržemo in pokažemo javnosti v pravi podobi. Čimbolj se bodete pri tem jokali, ker napram davkoplačevalcem ne poznamo tajnosti, grše bodele izgledali. (Veliko odobravanje.) Vsem Ljubljancem pri tem eno povem: Pridno berite vsi »Slovenca«, iz »Slovenca« bodele vse poizvedeli, kako se na magistratu resnično godi in morda nas potem vse skupaj sreča ena pamet, ena zavest, da je liberalna večina enega glasu že davno zaslužila pokoj.

Nujna potreba poddržavljenja mestne policije iz varnostnih ozir.

V prvi seji občinskega sveta sem stavil nujni predlog za ustanovitev stražnice na Dolenjski cesti. Ta stražnica je nujno potrebna, da na tej cesti ne bi bili potniki iz Dolenjskega nadlegovani, potrebna je radi številnih vlovov, napadov in velikih izgre-dov, nujno je potrebna tudi radi policijske službe na Barju, kjer so Barjani sedaj na milost in nemilost izročeni raznim ciganom in vagabundom. Do danes pa v tej nujni zadevi ni bilo seje policijskega odseka, dasi se je izvršilo med tem časom zopet nekaj novih vlovov in napadov. Da, občinski svetnik Likozar je pravil na Dolenjski cesti, da bodo ondi na stražnico čakali še več let, ker sem jaz ta predlog stavil. (Veliko ogorčenje.) Takrat se g. Likozarju seve še ni sanjalo o državni policiji, ker sicer bi vendar leta nekoliko reducirali. Ta slučaj pa priča, kako nujno potrebno je, da pride v korist občinstva tudi iz varnostnih ozir mestna policija v druge roke. (Burno odobravanje.)

Še preveč dostojni.

In ob takem postopanju na magistratu pišejo liberalni listi, da smo napram liberalcem na magistratu premalo dostojni. Ob takih razmerah smo še preveč dostojni! (Burno pritrdjevanje in klici: Še preveč!) Treba bo napeti še vse druge strune in če bo občinski svetnik g. Pippenbacher še kedaj mrmral

o naši »dostojnosti«, mu bom vrge pred noge liberalnega »Belokranjca«, ki je s svojimi slikami in svojimi noticami vžgal liberalni stranki pečat največje in najnižje nedostojnosti. Od take stranke se občinski svetniki S. L. S. ne bodo učili dostojnosti! (Burno odobravanje.) Mi bomo z dosedanjimi razmerami na magistratu že pomedli, če gospoda noče z lepa, bo pa nekoliko drugače šlo.

Za vse, ki se jim krivica godi!

Naše stališče je: Za vsakega se bomo potegnili, kajti če se pri prvem poizkusu napraviti krivico, ne bi ustavili, bi nekateri gospodje dobili apetit jo delati tudi drugim. Mi bomo pa ta apetit liberalni gospodi temeljito pokvarili (Prav tako!), kajti kar se enemu danes lahko zgodi, se jutri lahko drugemu. In tako bomo na magistratu pod zastavo S. L. S. še dalje krepki in odločni zastopniki vseh, ki se jim krivica godi. (Dolgotrajno odobravanje.)

Za povzdigo naše domače lesne obrti.

Dne 16. t. m. je sklical Obrtno-peševalni urad za Kranjsko po iniciativi kranjskega deželnega odbora enketo o povzdigi naše domače lesne obrti. Enketo je vodil v imenu zavodovega kuratorija občinski svetnik J. Ložar.

Ravnatelj inženir Vladimir Remec naglaša, da je razlog enkete dobiti pota, da se domača lesna obrt ohrani in se še po možnosti razvije. Današnja enketa naj bi zgradila temelj nadaljnjemu akcijskemu programu. Ustvari naj se nekaj konkretnega, da si pridobimo zaupanje ljudstva, ki se mu moremo približati le s konkretnimi predlogi.

Dr. Windischer pozdravi v imenu trgovske in obrtne zbornice.

Deželni poslanec Jaklič: Gre za to, da že obstoječo domačo lesno obrt dvignemo, jo organiziramo. Skrbeti se mora za izvoz in za razpečevanje blaga.

Deželni poslanec Bartol: Kmetija sama naših ljudi na Dolenjskem ne redi, zato se mora misliti na to, da se dvigne domača lesna obrt. Rešetarja in obodarija zdaj ne napreduje. Skrbeti se mora, da se vpeljejo novi vzorci, da se izposluje znižana vožnja za potreben les in leskove palce, ker domačega lesa že primanjkuje. Potrebno je tudi, da se uredi trg.

Ravnatelj »Zadružne zveze« Traven naglaša, da je glede na dobavo lesa križ. Prejšnja leta se je vršil v Ribnici znameniti semenj za les, ki ga ni več. Ljudje hodijo zdaj že v Bosno, kjer izdelujejo oboke in jih prevažajo nazaj na Kranjsko. Glede na izvoz obo-dov je težava, ker konkurira zahodna Češka in Levanti z oboji iz trdega lesa. Če bi bila domača lesna industrija organizirana, bi si dobila tal v Turčiji in na Grškem.

Ravnatelj inženir Remec sodi, da pri vpeljavi novih vzorcev obstaja nevarnost pasivne bilance, komercialne in tehnične težave.

Deželni odbornik dr. Zajec: Glavno je, da se varuje že obstoječa domača obrt. Organizirati se morata pouk in organizacija. Pouk bo moral vzeti v roko obrtno-pospeševalni zavod. Glede na kupčijo pa ne bo šlo drugače, kakor da se osnuje kaka organizacija.

Profesor Grebenc, ki je s profesorjem Podkrajškom po naročilu ministrstva proučil vprašanje, kako dvigniti lesno domačo obrt, priporoča, da se mora v prvi vrsti pospeševati kultura lesa. V dolenjskih pokrajinah, kjer se izdeluje »suha roba«, ni dovolj leske in primanjkuje tudi drugega lesa.

Podkrajšek pripomni, da se naj že mladina v šoli uči, kako ravnati z lesom.

Ivan Podlesnik naglaša, da se bodo mogli izpeljati predlogi le potem organizacije, drugače ne bo šlo.

Poročevalec Grebenc nadalje naglaša, da se mora izboljšati način izdelovanja. Danes se dela še kakor pred stoletji celo z zobmi. Lesna domača obrt se mora tudi artistično pospeševati. Ljudem se mora pokazati, kako dati izdelkom lepšo obliko. Didaktično naj se lesna domača obrt pospešuje po domačih in državnih učiteljih, ki naj ljudem pokažejo, kako da naj bi se dvignilo. V administrativnem in komercialnem oziru naj bi se ustanovila produktivna združga.

Poslanec Jaklič naglaša, da brez organizacije ne bo šlo. Lahko se izdelovalci suhe robe naslonijo na že obstoječe organizacije. Glede na vzorce smo strašno zaostali. Naša domača obrt se nahaja popolnoma v rokah domačih in tujih prekupecev, ki so obogateli na škodo ljudstva.

Poslanec Bartol se tudi zavzema, da se domača lesna industrija organizira.

bil ves moker in svetel od rose, kakor po največjem dežju.

Ogromna radost se je polastila obeh otrok in ko je Kali, ki ni mogel dihati od utrujenosti, stopil v zerbjo, je Nelka vrgla svoji beli ročici na nje govorni vrat in ga je pričela objemati z vso silo.

On pa je rekel:

»Kali noče videti »bibi« plakati, torej Kali najti psa.«

»Dobri Kali!« odvrnil je Stanko, ter ga potrkal po rami. »Ali se nisi bal srečati ponoči leva ali pantra?«

»Kali se bati, toda Kali iti,« odvrnil je deček.

Te besede so mu še bolj pridobile srca otrok. Na Nelkino prošnjo je vzel Stanko iz vreče vrvice steklenih jagod, katere mu je pri odhodu iz Omdurmana dal Grk Kaliopuli, in okrasil ž njimi Kalijev vrat, deček je bil pa ves srečen vsled tega daru, ter je pogledal z velikim ponosom na Meo in rekel:

»Mea nima jagod, Kali imeti, ker Kali je »Veliki svet.«

Tako plačilo je prejel črni deček za svojo požrtvovalnost. Saba je bil pa hudo kregan in drugič odkar je bil pri Nelki je slišal, da je strašno grd in, da če še enkrat naredi kaj takega, bo moral hoditi na vrvice, kot majhno ščene. On je mirno poslušal in je samo na dvoznačni način mahal z repom. Nelka je pa trdila, da se mu iz oči vidi, kako ga je sram in da je gotovo postal ves rdeč, samo da se mu to ni moglo videti, ker ima gobec pokrit z dlako. Potem je sledil zajutrek, obstoječ iz izbornih divjih fig in antilopinoga hrbta, med

jedjo je pa pripovedoval Kali svoje dogodke, a Stanko je tolmačil na angleški jezik Nelki, ki ni razumela ki-svahili jezika. Kakor se je pokazalo, je tekel bivol jako daleč. Ker je bila noč brez meseca, je bilo Kaliju težko najti sled. K sreči je dva dni poprej deževalo in zemlja še ni bila zelo trda, vsled česar so se kopita težje živali globoko pogrezale v zemljo in puščale globoke sledi. Kali jih je iskal s pomočjo velikega prsta na nogi in je šel dolgo. Slednjič je bivol padel in moral je biti takoj mrtev, ker ni bilo videti nobenih sledov boja med njim in Sabo. Ko ju je Kali našel, je Saba opžrl že velik kos sprednjega dela bivola, toda dasiravno se ni mogel več jesti, vendar ni maral dovoliti, da bi se približali dve hijeni nekaj šakalov, ki so stali okrog in čakali, dokler ne dokonča silnejši ro-ke svoje pojedine in ne odide.

Deček se je pritoževal, da je pes renčal tudi na njega, toda on mu je nato zagrozil z jezo Velikega Gospoda in »bibi«, potem ga je prijel za obroč in potegnil od bivola in izpustil šele v soteski.

Tako se je končalo pripovedovanje nočnih dogodkov Kalija, potem so pa vsi dobre volje sedli na konje in odjahali dalje.

Samo dolgonoga Mea, ta tiha in ponižna duša, je zavidljivo pogledovala na ovratnik mladega zamorca in na obroč Sabe in je mislila z žalostjo v duši:

»Ta dva — sta »veliki svet«, jaz imam pa samo meden obroč na eni nogi.«

Deželni odbornik dr. Zajec se odločno zavzema za to, da se zainteresirani samostojno organizirajo. Pri čipkarji smo videli, kako žalostne razmere lahko nastanejo, če se vsa stvar nasloni na vlado.

Ravnatelj Traven naglašja, da smo v Sodržičici dobili že prosto organizacijo interesentov. Če bo organizacija šla, je odvisno od merodajnih činiteljev. Organizacija se bo morala ozirati na to, da dobi stalne odjemalce. Ker se delajo krošnjarije ovire, se bo moralo gledati na ustanovitve prodajalnic na Dunaju ali v Gradcu.

Profesor Podkrajšek naglašja, da je izkazal čipkarski urad nad milijon primanjkljaja. Čipke so odvisne od mode, lesni izdelki so pa stalni in se jim ni treba ozirati na modo.

Poslanec Jaklič: Blago ima že svoj trg. Z Alžirrom in Marokom se že trguje.

Ravnatelj Traven sodi, da bo šlo izpočetka težko, a če se bo delalo s poukom; le če se bo skrbelo za male stroje, se bo lesna domača obrt dvignila. Priporoča: Pospeševalni obrtni urad vzemi stvar v roko. Jeseni ali pozimi naj se napravi eden ali dva tečaja.

Ravnatelj inženir Remec: Boljše orodje bi zavod preskrbel, stroje pa šele, ko bi bili zainteresirani organizirani. Šolanje bi šlo le s pomočjo deželnega odbora.

Ravnatelj Traven sodi, da bi se učne moči dobile morebiti v Kočevju, kjer obstoja šola za lesne izdelke.

Prof. Podkrajšek priporoča organizacijo, naučene tečaje, pri katerih bi lahko sodeloval učitelj Dolák. Tehnično bi se morala domača lesna obrt pospeševati. Na Češkem se izdelujejo lesni izdelki z rezbalnimi stroji. Šola naj pa goji v prizadetih krajih poznavanje lesa.

Ravnatelj »Gospodarske zveze« Jovan naglašja, da v kupčijskem oziru domača lesna obrt ne bo mogla brez organizacije prospevati.

Ko so eksperti tako vsestransko pojasnili vprašanje, zaključil predsednik Ložar enketo, kateri naj bi v povzdigu naše propadajoče male lesne obrti kmalu sledila dejanja.

V treh dneh osivel.

Sirašni dnevi in noči na planinah.

Dva smukača, ki sta 25. marca napravila turo na Dachstein, sta doživela v nekaj dneh veliko trpljenja. Eden izmed njih opisuje to pot v »Neues Wiener Tagblattu« na sledeči način: »Odšla sva iz Aussee-ja ob pol tretji uri zjutraj preko St. Ruprehta ob Kulmu na Dachstein. Ob tretji uri se je dvignil tak vihar, da sva se dve uri zaman trudila priti do prvega počivališča, akoravno nisva bila mnogo oddaljena. Da, v presledkih nama je skoro popolnoma nemogoče, vzdržati se na nogah. Doživela sva že marsikatero slabo vreme na gorah, toda ta vihar je prekosil vse, kar sem kdaj doživel. Ob pol peti uri sta pridruvala zaporedoma dva plazova presečega snega, ki sta naju potegnili s seboj in vlekla precej daleč po strmini. Končno sva obtičala k sreči precej na lahno v mehkem snegu, v katerem sva bila zasuta do vratu. Bila sva precej skupaj. Izkopala sva se iz snega, a sva se morala držati s palicami skupaj, ker naju je neprestano izpodnašal vihar in nama je manjkalo v mehkem snegu opore. Pri padcu sva med tem žalibog izgubila svoj kompas, najino edino orientacijsko sredstvo v megli in viharju. In sedaj naju je prignal vihar v kratkem času po progi, ki sva jo trudoma popoldne prehodila nazaj. Ob pol 6. uri se je udrila na nekem snežnem polju pod nama snežna odeja, vsled česar sva se morala ustaviti, kar je bila najina rešitev, kajti drugi dan sva videla, da bi se komaj 15 m dalje strnoglavlila v prepad.

Izkopala sva s cepini in skodelicami v sneg navpično luknjo; kmalu sva mogla vtakniti vanjo glave in mirnejše dihati. Nato sva grebla dalje in širila votlino navzgor in na strani. Ob pol deseti uri sva imela dovolj prostora, da sva mogla kuhati in kmalu je bilo v snežni jami 4 stopinje toplote. Bila sva popolnoma premočena, ker nama je fin snegni prah prodrl do kože. Imela sva pa s seboj rezervno obleko in sva se mogla preobleči. Seveda je bila najina prva skrb ta, da sva predvsem krepko s snegom obdrgnila slečeno telo in zlasti ozeble dele. Ko sva se osušila in razgrnila Bauersaxov gumijev plašč po tleh, sva skušala ostati bdeča na ta način, da sva vsak menjaje držala deset minut v rokah gorečo svečo, medtem pa se je smel drugi zaviti v ostali plašč ter si predstavljati blagodejno gorkoto. Pričakovala sva za prihodnji dan vse najboljše, ter sva prebila to noč, ko sva se

tudi še zadostno najedla, četudi ne prijetno, vendar pa za silo.

V ponedeljek ob šesti uri zjutraj sva zapustila votlino. Komaj sto korakov od najine votline se mi je zlomila ena izmed smuč in morala sva se vrniti v najino prenočevališče v svrhu reparature. Imela sva zadosti priprav in ob pol deseti uri dopoldne sva bila zopet zunaj ter skušala priti preko Lačne škrbine (Hungerscharte). To je trajalo do 4. ure popoldne. Vihar je postajal vedno hujši, bila sva lačna in utrujena ter sva se morala v ponedeljek zvečer zopet vrniti v snežno votlino nazaj, da prenočiva drugo noč.

Najina obleka je bila prevlečena z ledeno skorjo, ki se je v votlini talila. Imela nisva nobenega suhega kosa obleke več, niti na telesu niti med prtljago. Zeblo naju je grozno. Vžgalice v škaltljah so bile kljub ovojem premočene in ako bi ne imel Bauersax bencinov užigalnik s seboj, bi morala prestati grozno noč brez luči in brez tople juhe. Najin proviant je skoro že pošel in zlasti Bauersax, ki veliko je, je mnogo trpel vsled lakote. Toda morala sva hraniti in tako je bila ta juha v ponedeljek zvečer v snežni votlini moja zadnja jed do srede zjutraj. To drugo noč sva prestala v votlini v žalostnem in obupnem boju proti spancu in utrujenosti, kakor si je komaj mogoče predstavljati.

V torek ob 6. uri zjutraj sva zopet zapustila votlino. Sklenila sva oditi v Landfriedenthal, ker sva menila, da naletiva tamkaj na borovce, s pomočjo katerih bi si zakurila ogenj in ogrela obleko. Ob 4. uri popoldne je bilo jasno vreme in Dachstein popolnoma viden. Imela sva malo upanja, da bi prehodila dolino, zato sva sklenila, da se vrneva proti Dachsteinu in uspeh — je podkrepil ta sklep. Ob šesti uri zvečer sva zopet odrinila, ko sva se nekoliko oddaljila, zvečer je sijala luna in ob 11. uri sva dospela na vznožje Schlaminskega ledenika. Tega sva prekorajčila ob mesečnem svitu in mrzlem vetru v štirih urah. V sredo ob 3. uri sva bila pri Karliskem ledeniku ter sva se pričela voziti nizdol, kar je pa bilo zaradi mnogih razpok zelo nevarno. Midva pa sva bila že v nekakem apatičnem stanju, velika zaspanost je v presledkih obvladovala s silo najino zavest. K sreči se je zdrnil Bauersax za trenotek in njegov rezek klic, naj se zavarujeva, je zbudil tudi mene, nakar sva se zavarovala s cepinom in vrvmi in zaspala na ledeniku napol stoječ. Spala sva skoro do 6. ure, ko naju je zbudilo sonce, ki nama je sijalo v obraz. To je bila tretja noč.

Najprvo, kar sva videla, je bila komaj deset korakov pred nama velika razpoka v ledeniku. Odšla sva že drugič nesreči, do katere je manjkalo le za en las.

Obšla sva razpoko v širokem krogu ter plezala dalje do Simonyjeve koče, kamor sva dospela okoli 8. ure zjutraj.

Simonyjeva koča je bila zaprta in midva nisva imela s seboj ključa. Upri sem se s hrbtom ob sneg ter z nogami vtisnil mala vratica koče. Jaz nisem mogel skozi, toda Bauersax, ki je ožji, je splezal v notranjost in mi odprl od znotraj zatvorjena vrata. Rabila sva celo uro, predno sva zakurila ogenj, ker sva pri cepljenju polen ponovno zadremala. Od vsega provianta sva imela samo še nekaj juhnih kock, v koči sva našla kakih dvajset kosčkov sladkorja, nekaj starih krušnih skorij in nekoliko čebule. Ko sva skuhala in popila juho in čaj, sva spala cel dan. Ob šesti uri zvečer sva se zbudila in si pripravila večerjo iz snežne vode, skorij, iz ostanka najinega loja za čevlje, dveh sveč in čebule. V četrtek opoldne sva srečno dospela v Hallstat. Moji lasje — star sem 31 let — so v teku treh dni osiveli, mojemu tovarišu pa so zmrzile noge.

OSEBNA IZPREMEMBA PRI BOSENSKEM NAJVIŠJEM SODIŠČU.

Sarajevo, 15. aprila. »Hrvaška korespondenca« poroča, da bo predsednik bosenskega najvišjega sodišča dr. Kobinger v najkrajšem času vpokojen. Predsednik najvišjega bosensko-hercegovega sodišča postane sedanji senatni predsednik dr. Vragović.

VOLITVE V TURČIJI.

Po dosedanjih poročilih je bilo izvoljenih 114 poslancev, med njimi 110 mladoturkov in štirje opozicionalci. Med poslanci je sedem Arabcev, štirje Grki, dva Albanci, en Bulgar, en Srb in en jud. Volitve so bile deloma krvave. V loraški okolici (vilajet Janina) se je agitiralo s puškami. Ustreljena je bila neka ženska, pet volilcev je pa bilo nevarno ranjenih.

Največji izseljeniški parnik se potopil.

Kako se je zgodila katastrofa?

O katastrofi parnika »Titanic« so došla preko Londona sledeča poročila: »Titanic« je vozil z zmanjšano brzino, ko je zadel ob plavajoči ledenik, pri čemur se je ves njegov prednji del udal kot jajčna lupina. Potniki so bili že v posteljah ter jih je zbudil iz spanja sunek. Moštvo se je vedlo uzorno ter se je takoj lotilo dela, pri čemur so jih podpirali mnogi moški potniki. Začel je delovati brezžični brzojav, pripravili so rešilne čolne, ki pa jih niso izpustili v morje, ker so upali, da se bo »Titanic« s svojimi 15 neprodinimi oddelki zdržal nad vodo, dokler ne pride pomoč. Morje je bilo mirno in stroji v redu, kljub temu, da je voda drla v sprednji del parnika. Konstatiralo se je, da se more poizkusiti z ozirom na to, da je ladja razdeljena v več ločenih neprodinih oddelkov, doseči kako pristanišče, vsled česar je kapitan Smith nadaljeval vožnjo. To je kapitan Smith tudi sporočil parnikom, s katerimi je bil v brezžični brzojavni vezi.

Od trenutka, ko je zavezil »Titanic« v ledenik in do onega trenutka, ko se je potopil, je preteklo 4 ure in pol. Med tem časom so se na krovu parnika godili grozni prizori. Potniki so drli na pol oblečeni na krov, kjer se je razvil med njimi obupen boj za rešilne čolne. Nihče ni poslušal častnikov, drugi so zopet ponujali ogromne vsote za sedež v rešilnih čolnih in dejansko se je tudi poizkušalo onim, ki so ponujali največ, zagotoviti prostor v rešilnih čolnih. Na kosih ledu, ki so obkroževali ladjo, so čepeli ljudje in skušali dospeti v rešilne čolne. Potniki so pustili vse svoje imetje pri miru in skušali rešiti le golo življenje. To pa se je posrečilo le malemu delu, večinoma ženskam in otrokom, ki so mogli priti pod varstvom moštva v rešilne čolne.

Parnik se je potopil 50 km daleč od onega mesta, kjer je zadel z ledenikom skupaj. Poškodbe, vsled katerih se je »Titanic« potopil, so morale biti tolike, da postavljajo v najslabšo luč vsa prerokovanja konstrukterjev. V krogih Withe Star Linie se je z velikim ponosom poudarjalo, da se parnik sploh ne more potopiti, ako se še tako močno poškoduje. Brezdomno pa se je moral parnik s tako silo zaleteti v ledenik, da je bilo v danih razmerah nemogoče pravočasno preskrbeti zadostno pomoč. Parniki, ki jih je »Titanic« poklical na pomoč, so bili v trenutku katastrofe oddaljeni 200 do 300 km, vsled česar se je zgodilo, da so pomožni parniki dospeli šele po katastrofi na mesto nesreče.

Zaradi tega je tudi umljivo poročilo »Carpathia«, da je našel samo čolne in kose potopljene ladje.

Celotna škoda znaša 539 milijonov kron, v kar pa niso vštete zavarovalnine za slučaj smrti in pa odškodnine ponesrečencem in sorodnikom ponesrečencev.

Kakor je razvideti iz nekaterih pomanjkljivih brezžičnih brzojavk, je morala vladati na parniku »Titanic« grozna panika. Ogromna ladja je plula brezskrbno v noč, akoravno kapitanu Smithu ni bilo neznano, da ima prepluti plavajoča ledena polja kakih 75 milj dolga in skoro ravnotako široka. Družba Withe Star Linie pa je izdala kapitanu nalog, da naj s prvo vožnjo »Titanica« pobije vse dosedanje rekorde preko atlantske vožnje. Smith je tudi skušal s pomnoženo brzino in s skrajšanjem plovne črte doseči s prvo vožnjo »Titanica« triumf družbe Withe Star Linie. Priti je hotel v petih dneh preko oceana. O velikanskih ledenih poljih je bil pa kapitan tudi od drugih parnikov radio-telegrafičnim putem aviziran. Kljub temu se je tudi v smereh plavajočega ledu plulo z divjo brzino. Nič manj kot 12 ladij se je odzvalo klicanju »Titanica« na pomoč ter odhitelo na mesto nesreče. Prvi je došel parnik »Parisian«, za njim pa parnik »Virginian«. Parnik »Titanic« je bil že zelo globoko v vodi in njegov sprednji del je bil že ves napolnjen z vodo. Toda kapitan in moštvo so še vedno upali, da spravijo ladjo na varno.

Smrtne žrtve.

Med smrtnimi žrtvami je tudi znani pisatelj Stead, propagator svetovnega miru.

Pomožna akcija.

Parnik »Virginian« poroča, da je prišel prepozno na mesto nesreče ter da nima nobenih rešenih potnikov na krovu. Tudi parnik »Parisian« nima nobenih rešenih potnikov s seboj, kot pravi neko poročilo iz New Yorka. Iz Londona poročajo nadalje: Z dnevnim svitom je priplula na mesto nesreče »Carpathia«, našla pa je samo čolne in

ostanke potopljenega parnika. Parnik »Carpathia« je našel v čolnih samo ženske in otroke. Bržkone so bili to edini rešenci, kajti ako bi dospeli prej že drugi parniki, bi gotovo sprejeli na krov ženske in otroke ter bi »Carpathia« našla moški del potnikov in posadko parnika. Na mestu nesreče križari parnik »Kalifornija«, medtem ko se nahaja »Carpathia« na poti v New York.

Rešenci.

Iz Bostona poročajo o brzojavki parnika »Olimpic«, ki je dospela pozno v ponedeljek zvečer, da pluje »Carpathia« z 888 potniki s parnika »Titanic« proti New Yorku. Med rešenci so večinoma ženske in otroci. Poročilo se konča z opazko, da o usodi drugih potnikov in posadke ni nič gotovega. Iz Montreala poročajo, da je rešenih 675 potnikov in 200 mož posadke.

Potniki I. razreda.

V listi potnikov I. razreda »Titanica« je mnogo nemških imen. Med odličnejšimi potniki so bili tudi trije Amerikanci, ki so si za ceno 25.000 frankov najeli najlepše oddelke na ladji z rezerviranim promenadnim krovom. Bili so to ravnatelj White Star Linie, polkovnik Astor, ki je član vojaškega štaba predsednika Taafte, A. Ryerson, ki je potoval v Ameriko, da bi prisostvoval pogrebu svojega sina, ki se je ubil pri neki avtomobilni nesreči. Ladja je vozila s seboj 50.000 ton blaga, kavčuka, veliko množino čaja, diamantov in dragocenosti, ki predstavljajo ogromne vsote vrednosti. Samo neki ameriški potnik je imel s seboj biserov za tri milijone frankov.

Potopljeni zakladi.

Iz Londona poročajo, da je imel »Titanic« diamantov in drugih kamenov za 100 milijonov mark na krovu. Efekti potnikov so istotako reprezentirali vrednost večih milijonov. Vse to leži sedaj na dnu oceana. Na ladji je bilo 3418 poštnih vreč, ki so bržkone vse izgubljene. Med potniki so bili tudi holandski trgovci, ki so imeli s seboj dragocenosti za pet milijonov frankov. Parnik »Titanica« je večkrat zavarovan in sicer za 25 milijonov mark, za polovično vsoto, ki jo je veljal.

Newyorški listi, ki radi cenijo ljudi po številkah, navajajo številke milijonov, ki so bili zastopani na »Titanicu«: Astor 600 milijonov, Brice 200 milijonov, Widener 200 milijonov, Guggenheim 380 milijonov, Röhling 100 milijonov, Thayer 40 milijonov. Ljudi, ki imajo samo par milijonov premoženja, listi sploh ne navajajo. Na krovu je bilo 7 milijarderjev: Astor, Wiedener, Guggenheim, Röhling, Strauss, Vanderbilt, Thayer, ki reprezentirajo skupno vsoto dve in četrt milijarde frankov. Vsi ti bogati potniki, ki stanujejo v New Yorku, so bržkone rešeni, kot je razvidno iz nekaterih brezžičnih brzojavk.

Zavarovalnina.

Iz Bruslja poročajo, da znaša zavarovalnina za parnik »Titanica« in blago, ki ga je vozil s seboj, 58.750.000 frankov. Parnik »Titanica« je veljal 1.250.000 funtov šterlingov. S seboj je vozil tudi veliko zalogo dinamita. V navedeno zavarovalnino niso vštete zasebne zavarovalnine, ki so jih mnogi potniki sami sklenili.

Posadka.

Izmed 900 mož posadke na krovu »Titanica« so bili skoro vsi mornarji iz Southamptona. Skoro vsaka rodbina žaluje.

Prizadete avstrijske zavarovalnice.

Vsled katastrofe so prizadete večinoma vse avstrijske zavarovalne družbe, ki zavarujejo na prevoz in življenje.

Hrvaške žrtve.

(Telefonska poročila ob 12. uri dopoldne.)

New York, 17. aprila. Na listi imen potopljenih pasažirjev »Titanica« se nahajajo sledeča hrvaška in srbska imena iz Avstro-Ogrske, oziroma Bosne:

Jovan Stanković, Ivan Jalževac, Josip Draženović, Mirko Piko, Stipe Pavlović, Gnas Sendeković, Matilda Petrančić, Milan Karadžić, Stefan Turčin, Šerif Balkić, Iso Rekić, Regzo (?) Delačić, Husein Filić, Ivan Strilić, Marija Kačić Peter Kačić, Manda Kačić, Luka Kačić, Gezo Kačić, Jeko Resković, Jovan Simić, Jeko Cecinović, Tome Pokrević, Luka Oresković, Marija Oresković, Mate Pakrnić, Jakov Miljanić, vsa skupaj 27 oseb.

Koliko je rešenih?

New York, 17. aprila. Rešenih je: izmed 325 potnikov I. razreda 202, izmed 285 potnikov 2. razreda 114, izmed

Srednja včerašnja temp. 4·3°, norm. 9·8°.

Dnevne novice.

+ Ne skrbite! »Narodov« dunajski poročevalec, ki časih sliši travo rasti, naivni »Dan« in drugi slovenski liberalni lističi, si delajo velike skrbi, kaj bodo poslanci S. L. S. glede hrvaškega vprašanja ukrenili. Z ozirom na to, da je »Slovenec« po pravici ožigosal nezreli sklep nekaterih hrvaških dijakov, da ne pojdejo na mednarodni evharistični kongres na Dunaj, ampak gredo rajši v Belgrad, sumijo naši liberalci, da se naši poslanci ne bodo zadosti zavzeli za hrvaški narod. Liberalci so lahko popolnoma pomirjeni: Klub, kateremu stoji na čelu dr. Šusteršič, bo gotovo pravo zadel. Torej le potrpi-mo! Kar pa se tiče našega stališča na-pram Hrvatom sploh, je bila ravno S. L. S. in njih drugi, ki je vrgla misel o političnem edinstvu Slovencev in Hr-vatov na parlamentarno torišče in jo tudi realizirala v Hrvaško-slovenskem klubu, dočim so različni liberalni ilir-ci Hrvate in Slovence združevali samo na papirju in pri gosji pečenki z bizelj-cem. Gotovo pa je seveda tudi to, da S. L. S. ne bo podpirala tistih, ki so mnenja, da je rešitev vprašanja av-strijskih Jugoslovanov v — Belgradu, niti simpatizira z onimi, ki stoje na stališču nagodbe z Ogrsko in še vedno škilijo z enim očesom v Budimpešto. Tudi nam ne pade v glavo, da bi odo-bravali negodne ukrepe in sklepe ne-katerih mladeničev, ki mislijo, da bo Hrvatom bolje, ako čimveč kričijo, de-monstrirajo in žugajo. Lahko je reči: Naj pa vsesкупaj zlodej vzame!, težko pa je povedati, kaj bo s tem hrvaške-mu ljudstvu pomagano. Mi smo pre-pričani, da se moške, ki nosijo odgo-vornost za usodo hrvaškega naroda in izvršujejo mandat ljudstva, z nami strinjajo in da je enkrat čas, da se na jugu prepusti politika možem, ne pa otrokom.

+ »Slovenec« v Dalmaciji — za-plenjen. »Prava Crvena Hrvatska« v Dubrovniku je bila zaplenjena, ker je citirala »Slovenčev« sodbo o Cuvaju.

+ Nečuvno surovost uganja par rudečih bratcev na Kalu pri St. Petru. Tam je namreč šolska voditeljica, ki je članica Slomškove zveze. To pa jezi par rudečkarjev in nagajajo ji, kolikor le morejo. Njihova surovost je pa do-segla vrhunec velikonočni ponedeljek. Zbrali so se ti junaki in so pobili pri šoli, posebno v stanovanju gđc. učite-ljice, vsa okna. Le sreča, da se ni do-godila kaka nesreča. Vso zadevo ima v rokah orožništvo.

— Pogreb slovenskega pisatelja dr. Janeza Mencingerja v Krškem je bil minulo nedeljo nad vse slovesen. Krsto je spremljala velika množica, ki je prihitela od vseh strani izkazat zad-njo čast slavnemu možu. Med udele-ženci smo opazili ljubljanskega župa-na dr. Tavčarja, profesorja dr. Ilesiča, okrajnega glavarja dr. Mathiana, de-kana Schweigerja, ces. svetnika Šavni-ka in mnogo drugih odličnih gostov. Sprevod je vodil msgr. Tomo Zupan v spremstvu več duhovnikov. Ob odpr-tem grobu je govoril profesor dr. Iles-ič v imenu »Slovenske Matice«. Po-vdarjal je neumorno delavnost pokoj-nikovo, vsestransko izobraženost, veli-ke zasluge na slovstvenem polju. Pev-ski zbor je pod vodstvom mestnega or-ganista g. Avg. Kosa prav dovršeno za-pel tri žalostinke. R. I. P.!

— Poročil se je včeraj v Šmihelu pri Rudolfovem gimnazijski profesor gospod dr. Milan Šerko z gospodično Angelo Zuroc, hčerjo gospoda župana Zuroca. Poročil ju je gospod kanonik in poslanec dr. Žitnik.

— Uničena letina na Belokranj-skem. Iz Adlešič, dne 15. aprila. V so-boto sem Vam sporočil o snegu in mra-zu z dne 13. t. m. Mislim sem, da nista naredila toliko škode, kakor je bilo vi-deti na prvi pogled. Toda zdaj vemo, da je uničeno vse sadje, ki je ravno le-tos izredno lepo kazalo in obetalo obilo pridelka, posebno še slive (češplje), ki že več let niso tako lepo in obilno cve-tele. Pa tudi trta je popolnoma uniče-na, vsaj tista, ki je bila že odgnala, in to je bilo že skoraj po večini, kakor tu-di trte, ki so imele že napeto popje. Zdaj je vse suho in črno. Včeraj zju-traj smo imeli —15 stop., brila je bur-ja ves dan in je bilo mrzlo, kakor po-zimi. Pozimi smo imeli pomlad, a zdaj imamo zimo. Kmet gleda v prihod-njost s strahom.

Ljubljanske novice.

Ij **Krščanska ženska zveza** ima v petek, dne 19. t. m., ob 4. uri popoldne redno predavanje v »Ljudskem domu«.

Ij **Ponesrečeni kolesar umrl.** Danes je umrl v deželni bolnišnici 44 let stari delavec tobačne tovarne Jožef Kušar, stanujoč na Glincah št. 78. Nedavno se

je peljal s kolesom proti Viču, pri tem pa padel s kolesa tako nesrečno na cestni kamen, da je priletel s trebuhom na kamen in so se mu čreva pretrgala na dveh krajih.

Ij **Prof. Karola Šega zadel mrtvo-ud.** Mrtvoud je zadel po levi strani in na jezik profesorja na I. državni gimnaziji g. Karola Šega. Zdravniki sma-trajo bolezen za zelo nevarno. Včeraj so pokopali njegovo sestro. Na mesto g. prof. Šega je imenovan za suplenta na I. državni gimnaziji gosp. Josipa Osana.

Ij **Oskrbništvo komende nemško-viteškega reda v Ljubljani** je poveril nemški red oskrbniku komende Davo-rinu Vukšiniču v Metliki.

Ij **Umrli** je danes v deželni bolniš-nici Franc Čermak, posestnik mlina iz Zadobrova.

Ij **Solčni mrk** je bilo danes okolu 12. ure prav dobro opazovati. Konec solčnega mrka je bil ob 2. uri 49 min. po-poldne.

Ij **Nezgoda.** Bivša služkinja 69letna Marija Testin iz zavoda sv. Marte je padla po stopnicah tako nesrečno, da se je poškodovala na rokah in na glavi ter so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico.

KHUYEN STRMOGLAVLJEN RADI HRVAŠKE.

Dobro poučeni zagrebški krogi za-trjujejo, da je Khuen pred vsem zato padel, ker so v skupnem ministrskem svetu obširno in za Khuena ne laskavo razpravljali nepostavne razmere na Hrvaškem. Mirno in korektno stališče hrvaških politikov in hrvaškega ljud-stva kakor tudi smoteno naračeno gi-banje, ki je že prekoračilo meje Hrvaške in Slavonije kakor tudi nepregled-ne posledice v monarhiji, nedoločne iz-jave ogrske vlade in netočne Cuvaje-ve informacije so dokazale, da je na-pravil Khuen s svojo hrvaško politiko veliko napako, ki bi je ne mogel več popraviti. Zato je Khuen padel.

CUVAJU NI LJUBA DEBATA V OGR-SKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Zagrebska cenzura dne 15. t. m. ni zaplenila poročil o razpravah ogrsko-hrvaškega državnega zbora, v katerem so razni poslanci ostro nastopili proti komisarijatu na Hrvaškem in proti Cuvajevemu režimu. Dne 16. t. m. je pa zaplenila vsa poročila o govorih v ogr-sko-hrvaški zbornici, ki so obsegala na-pade na Cuvaja.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEMISIJA KHUENOVEGA KABINETA.

Dunaj, 17. aprila. Grof Stürgkh je bil danes eno uro pri cesarju v avdienci, nato je bil sprejet v avdienci ogrski ministrski predsednik Khuen, ki je podal cesarju ce-lotno demisijo ogrskega ministrstva. Do te-daj, da se novo ministrstvo sestavi, bo za-sedanje ogrskega državnega zbora odgo-deno.

CESAR SPREJEL KHUENOVO DEMI-SIJO.

LUKACS PREVZAME MINISTRSTVO.

Dunaj, 17. aprila. Cesar je demisijo Khucovega kabineta sprejel in pokliče na Dunaj dosedanjega finančnega ministra Lukacsa, kateremu poveri sestavo novega provizoričnega kabineta.

IZJEMNO STANJE NA HRVAŠKEM SE ODPRAVI.

Dunaj, 17. aprila. Naš korespon-dent je od merodajne strani izvedel, da se izjemno stanje na Hrvaškem v najkrajšem času odpravi. Kakor hitro bo Lukacs imenovan za ministra, bo pl. Cuvaj odstavljen in imenovan nov ban.

JUGOSLOVANSKI POSLANCI NA DUNAJU.

Dunaj, 17. aprila. Dalmatinski, istr-ski in slovenski poslanci so imeli dan-es v zbornici sejo, v kateri so se po-svetovali, kakšno stališče zavzamejo nasproti dogodkom na Hrvaškem. De-želni glavar dalmatinski dr. Ivčević je brzojavno naznanil, da se vsem skle-pom pridružuje, sam pa da se ne more seje udeležiti, ker leži bolan na influ-enci. Jugoslovanski poslanci namera-vajo veliko skupno manifestacijo, ka-tere naj bi se udeležili tudi hrvaški de-legati budimpeštanske zbornice, dal-matinski in bosanski deželni poslanci. V delu jugoslovanskih poslancev se propagirajo najostrejša sredstva in se misli na obstrukcijo, dasi je baje vlada danes skušala na poslance vplivati s tem, da je sporočila, da se komisariat takoj odpravi. Gotovega se pa danes ne more ničesar trditi, marveč je vse od-visno od tega, kaj sklene Hrvaško-slo-venski klub, ki se danes zbore.

IZJAVE HRVAŠKIH DELEGATOV V BUDIMPEŠTANSKI ZBORNICI — PE-JAČEVIĆ ZA UNIJO Z OGR.

Budimpešta, 17. aprila. V današnji seji ogrske zbornice se je oglašil vodja hrvaške delegacije v državnem zboru, bivši ban hrvaško-srbske koalicije in nje član, grof Pejačević in izjavil, da obsoja strem-ljenja, da se državnopravna zveza med Hrvaško in Ogrsko razdere. Zadnji do-godki so dokazali, da more Hrvaško proti nagodbi z Ogrsko naperjenih tendenc ob-varovati le to, da se ugodi pritožbam Hr-vatov in se gravamina odstranijo. Zato ob-soja izjemno stanje in komisarijat, ki ukinja ustavo. Zaupa merodajnim faktorjem, da bodo ustavo zopet upostavili in pravično izvrševanje hrvaško-ogrskih nagodb gar-antirali. — V imenu koalicije je nato dr. Popović ostro protestiral proti na-siljem Cuvaja in za vse nadaljnje dogodke proglasil za odgovornega Khuena.

ZA SVOBODNO IRSKO. — HOMERULE-BILL V PRVEM BRANJU SPREJETA!

London, 17. aprila. Nižja zbornica na-daljuje debato o zakonskem načrtu glede avtonomije Irske. Vodja konservativcev, Balfour, napada vlado, češ, da hoče združeno angleško kraljestvo razcepiti in izpremeniti v federacijo držav. Poštni mi-nister Samuel odgovarja Balfouru. Pravi, da sedanja vlada res stremi za fede-rativno obliko države. Združene države ameriške in švicarske dokazujejo, da se dr-žava s tem ne oslabi. Ako Anglija Irski dovoli avtonomijo, nič ne izgubi, ampak le pridobi. (Veliko odobravanje pri vladni večini.) Po nadaljnji debati je zbornica po-stavo o avtonomiji Irske in posebnem ir-skem parlamentu s primerno finančno samostojnostjo sprejela s 360 glasovi proti 266 glasovom.

ZADNJE POROČILO O »TITANICU«.

London, 17. aprila. Kralj in kra-ljica angleška sta izrazila Withe Stea-ru svoje obžalovanje. — Istotako nemški cesar s Krfa.

POVODNI V RUSIJI.

Peterburg, 17. aprila. Vsled povodnji v Samari se je zrušilo več hiš. Utonilo je pet oseb. Voda je vrgla na suho 16 brodov.

† HENRY BRISSON.

Razne stvari.

Anarhističen koledar za italijan-ske izseljence. Katoliški poslanec Lon-ginotti iz Brescije je pred dnevi inter-peliral v italijanski zbornici vlado, če ji je znano, da od države podpirana hu-manitetna družba v Milanu, ki je na zunanje navidežno nevtralna, v praksi deluje z nedopustnimi sredstvi. To do-kazuje koledar, ki ga je ta družba iz-dala pred kratkim za izseljence, v ka-teremso poleg podatkov iz domače zgo-dovine in narodnega življenja tudi ta-ke črte, ki povečujejo revolucijo in anarhistične zločince. Med velikim za-nimanjem cele zbornice je odgovoril notranji državni podtajnik, da je z ve-likim ogorčenjem čital omenjeni kole-dar, ki je prepojen skoziinskozi s pro-tinarnodnim in protimonarhističnim duhom. Omenja samo, da je datum rojstnega dneva dobrega in demokra-tično mislečega italijanskega kralja označen na sledeči način: »2. novem-ber 1887, usmrčitev petih nedolžnih anarhistov v Čikagi.« Zaradi tega in drugih datov bi bil za to publikacijo primernejši naslov »Popolni anarhist«. Upa, da bo družba, ki jo je do zadnjega visoko cenil, ki dobiva denarje od dr-žave in milanske posojilnice, kateri načeljuje zbornični predsednik, razšir-janje takih publikacij razrednega so-vraštva obžalovala in obsojala. Zuna-rji državni podtajnik je pristavil k be-sedam svojega tovariša, da je predse-dnik humanitetnega društva uvidel na-pako in obljubil, da se bo izseljeniški koledar za leto 1913 primerno preure-dil. Poslanec Longinotti se je zahvalil za pojasnilo od strani vlade in menil: »Z ozirom na atentat, ki ga je zadnjič obžalovala vsa Italija, si nismo znali pojasniti, zakaj se naši pridni delavci po kratkem bivanju v inozemstvu vra-čajo s popolnoma spremenjenim nazi-

ranjem o naših državnih napravah. Te publikacije so ono, kar zastuplja de-lavske duše.« Medtem ko sta centrum in desnica aplavdirala Longinottiju, se je dvignil tudi socialistični poslanec Cabrini ter izjavil, da je bil on vodja humanitetne družbe, a je vsled svojega parlamentarnega posla izročil vodstvo profesorju Valariju. Ko je bil ta nekoč iz Milana odsoten, je nek uradnik ko-ledarske date in opazke preteklega le-ta prepisal in porabil iz neke druge pu-blikacije, ne da bi pazil na letošnje prestopno leto. Profesor Valar je to ob-žaloval in hotel demisionirati, a nje-gove demisije celotni odbor ni hotel sprejeti. To dvomljivo izjavo je, kakor poročajo, sprejela italijanska zbornica precej neverjetno.

Koliko velja moderni lov na tigre?

Najbolj uspešen lov na tigre, kar se jih je kdaj vršilo, je bil pač oni, ki ga je prirediti maharadža v Nepalju svojemu gostu angleškemu kralju Juriju, ko je bival za časa kronanja v Indiji. V te-ku štirih dni so postrelili 30 tigrov. Te-mu sijajnemu uspehu primerno pa od-govarjajo tudi ogromni stroški za lov. Neki ameriški list je izračunal, da je ta štiridnevni lov na tigre veljal sko-ro 5 milijonov kron. Posamezne po-stavke teh stroškov so sledeče. Stroški, ki jih ima maharadža za pokrajino, kjer se vrše lovi na tigre, znašajo let-no kake 4 milijone kron. Tri mesece pred kraljevim lovom so morali prene-hati vsi lovi na tigre, tako da je treba za lov kralja Jurija postaviti v račun vsoto milijon kron. Sto indijskih lov-ciev in 2000 gonjačev, ki so bili za štiri dni kraljevega lova najeti, je veljalo kakih 100.000 K. 200 rej. bikov, ki so bili izpostavljeni tigrom za vabo, je ve-ljalo 3200 kron; 20 slonov, ki so jih mo-rali nalašč kupiti za kraljevi dvor, je veljalo povprečno 40.000 K en slon. Go-njači slonov so dobili 40.000 K plače. Izredno dragoceni so bili šotori za vi-soke lovce, katerih je bilo 160. Ti šo-tori so veljali 1.200.000 K. K vsemu te-mu je treba še prišteti, da je bila opra-va, pripeljana z Angleške, vredna mi-lijon kron. Udeležnikom lova je bilo na razpolago 1800 indijskih slug, ki pa ni-so dobili nič več kot po 4 krone plače na teden. Prepariranje lovskega plena je veljalo 60.000 kron. Transport lovcev na železnici in na avtomobilih, brzo-javne zveze med lovom in druge take »malenkosti« so veljale nad 320.000 K in k vsemu temu je treba prišteti še napitnino, ki jo je pustil kralj Jurij na dvoru maharadže. Ta je znašala okoli 480.000 kron in jo je bilo deležnih 4000 oseb. Ako se seštejejo posamezne po-stavke skupaj, dobimo vsoto približno 5 milijonov kron.

Trije mornarji avstriske bojne ladje dezertirali. V Korintu so trije mornarji avstriske bojne ladje »Marija Terezija« v soboto dezertirali. Dva de-zerterja so prijeli grški orožniki, tretji si je pa v samoumorilnem namenu pre-rezal žile na rokah ter je njegovo sta-nje zelo opasno. Prva dva so prepeljati nazaj na bojno ladjo, tretjega pa v bol-nišnico v Atene.

Zbirke za turški rdeči polumesec. V zadnjih tednih je mohamedansko prebivalstvo v Bosni in Hercegovini zbralo 250.000 K za turški rdeči polu-mesec. Denar so te dni odposlali osred-njemu vodstvu v Carigrad.

Cvetlični dnevi za nemška obrambna društva. V teku letošnjega poletja nameravajo nemška obrambna društva po nemških mestih in kopališ-čih v alpskih deželah prirediti cvetli-čne dneve, katerih čisti dohodek bi si nemška obrambna društva razdelila med seboj.

Armaadni nauk kot del državno-pravne vede naj se po mislih stotnika dr. Roedra uvede na Solah.

Zrakoplov »St. Gotthard« rešen. Poročali smo iz Curiha o nezgodi zra-koplova »St. Gotthard«, kako je iz njegove gondole zagnalo tri potnike, s četrtim pa je zrakoplov odplul 5000 metrov visoko. Sedaj poročajo, da je najprej zletel iz zrakoplova potnik Wehrli, ko je veter zagnal zrakoplov ob tla. Wehrliju se ni ničesar zgodilo ter je mogel oditi peš v bližnjo vas. V drugič je zagnalo majorja Aeppli iz zrakoplova, medtem ko je voditelj zra-koplova poročnik Sautschi obvisel z zlomljeno roko in ključnico na dreve-su. Balon se je vsled olajšane teže dvignil ter je plul s četrtim potnikom Jemy preko Zeneve do Annecyja, kjer se je Jemy nepoškodovan izkrcal. Je-my se je v prvič vozil z zrakoplovom ter je bil v vodstvu zrakoplova popol-noma nevešč; vsled tega se mora sma-trati za veliko srečo, da se mu je po-srečilo izkrcati.

Nesreča v gorah. Na letu, ki ga je večja družba napravila na smučeh v pogorju Tatre, je padel poštni inženir Leon Muscanowicz več sto metrov glo-boko v nek prepad in se ubil. Truplo

so po daljšem iskanju našli in prepe-
ljali v Zakopane.

Na smrt obsojen. V Kraljevem
Hradcu je tamošnje porotno sodišče
obsodilo 15. t. m. na visile 30letnega
tkalca Friderika Krala, ki je o Božiču
zaradi družinskih preprirov ustrelil
svojo tačo in svoja dva otroka, ženo
pa težko ranil.

Trojčki in četvorčki. V Berleuru v
Belgiji je porodila 11. t. m. žena nekega
delavca četvorčke in sicer tri deklice
in enega dečka. Mati in otroci so čvr-
sti. Zanimivo je, da je ista žena poro-
dila pred desetimi meseci trojčke, ki
so vsi ostali pri življenju, tako da se
družina pomnožila v desetih mesecih
za 7 glav.

Štajerske novice.

š Nadrevizor Zadrzne zveze g.
Vlalo Pušenjak nevarno ponesrečil.
Ko se je g. Pušenjak vračal v nedeljo
dne 14. aprila proti večeru od Sv. To-
maža pri Ormožu z vozom proti postaji
Velika Nedelja, se je splašil voznikov
konj: voz, na katerem je sedelo 11 oseb,
se je prekucnil in g. Pušenjak se je zelo
nevarno na glavi potolkel in leži sedaj
nevarno bolan v Mariboru na domu.
Poškodbe so nevarne, vendar je upa-
nje, da okrevja. Želimo neutrudnemu
narodnemu delavcu skorajšnjega okre-
vanja!

š Iz srednješolske službe. Naučno
ministrstvo je profesorja na državni
gimnaziji v Kočevju g. Antona Jošta
tudi za leto 1912/13 podelilo celjskim
samostojnim nemško-slovenskim gim-
nazijskim razredom v Celju.

š Škoda po mrazu. Iz Slov. Bistri-
ce: Mraz in snežno vreme je pri nas
povzročil skoro na vseh kulturah ve-
liko škodo. Po nekaterih krajih je vse
uničeno. Pričakovati nam ni posebno
dobre letine. Tudi iz mariborske oko-
lice prihajajo jako žalostna poročila.

**š Drugo porotno zasedanje v Ce-
lju.** Za drugo porotno zasedanje pri
celjskem okrožnem sodišču je imeno-
van za predsednika dvorni svetnik
in predstojnik celjskega okrožnega
sodišča dr. Maks Bouvier, za njegove
namestnike pa deželnosodna nadsvet-
nika Franc Garzarolli pl. Turnlack in
dr. Adolf Roschanz.

š Osumljen uboja svoje žene. V Št.
Petru pod Sv. gorami so zaprli posest-
nika Janeza Motošca, ker pravijo, da je
ubil svojo ženo. Pred par dnevi sta šla
on in njegova žena Ana po nekem pre-
piru v neko gostilno in se ga tam precej
navlekla. Ponoči sta šla domov. Ko sta
prišla na neko razpotje, sta šla vsak
svojo pot. Mož je sam prišel domov in
se vlegel spat. Ko se je čez nekaj časa
zbudil, je pogledal po ženi, ki je še ve-
dno ni bilo doma. Šel jo je iskat. Čez
nekaj časa se je zopet vrnil in zaspal.
Drugo jutro pa so našli ženo mrtvo v
nekem jarku v vodi. Imela je sedem
centimetrov dolgo rano na čelu. Moto-
šca so zaprli.

š Umrl je v Artičah pri Brežicah
veleposestnik J. Rožman, oče gim-
nazijskega profesorja Rožmana v No-
vem mestu.

PREDSTAVE IN PREDAVANJA.

Z Ježice. »Mati svetega veselja« se
je na belo nedeljo v Društvenem domu
predstavljala ne brez solza in ne brez
duševnega užitka pri mnogobrojnem
ljudstvu, kakor tudi pri odlični gospo-
di, ki je predstavo posetila. Dekliške
družbe opozarjamo na ponovitev ve-
likonočne predstave, ki se vrši v nedeljo,
dne 21. t. m. ob pol štirih popoldne. Ve-
šče osebe sodijo, da vtis in uspeh te
dramatične pesnitve na manjšem odru
in s samo ženskimi vlogami, zavoljo
tega ni manjši od onega v Ljudskem
domu v Ljubljani. Vsak se vrača iz gle-
dišča z vzvišenimi čuti, iz katerih diha
Velika noč. Zadnje zasluge pri tem ni-
ma Stanko Premrl, ki je uglasil neka-
tere pevske točke v preprostih, a pre-
krasnih melodijah. Bodi še omenjeno,
da je bil po končani predstavi gospodu
duh. svetniku Simonu Zupan poklo-
njen velik umetniško izvršen portret
(delo gospoda Iv. Jebračina) v hvaležno
priznanje za njegov trud in požrtvoval-
no delo pri novem Društvenem domu.

Predavanje. V nedeljo je imel v
našem društvu gospod Kalan zani-
mivo in temeljito predavanje o alkoholi-
u. Dvorana je bila polna in gospodu
predavatelju zelo hvaležna. Ustanovi
se na Črnučah družba treznosti.

Primorske vesti.

p Slavnost stoletnice rojstva škola
Dobrole v Tinjanu je izpadla zelo lepo. Ob
navzočnosti treh tisočev naroda se je vr-
šila svečanost predpoldne od 9. do 12. ure.
Sv. mašo je služil pranečak biskupov žup-

nik Červar, deželni poslanec. Krasen go-
vor v cerkvi je govoril monsignor pazinski
prošt A. Kalac. Narodu na trgu je pa go-
voril dr. Laginja, državni poslanec. Dijaki
pazinske gimnazije so povišali svečanost
s petjem in orkestrom, pod vodstvom
prof. Šantela. Tudi hrvaška godba iz Pa-
zina se je prav dobro obnesla. Privikrat so
nastopila pri tej priložnosti katoliška mla-
deniška društva iz Berma, Trviža, Karojbe,
Sv. Petra, Šajine in Puljščine, koja so po-
poldne imela sestanek na Feženju pred
hišo, kjer se je rodil slavni biskup. Uspeh
je bil popoln. Z govori, petjem in tam-
buranjem so dokazali, da razumejo svojo
nalogo.

p Vreme v Trstu se je kar naen-
krat spremenilo. Velikonočni prazniki
in ves teden do bele nedelje je bilo
krasno in gorko, pravo spomladansko
vreme. V nedeljo popoldne pa je za-
čela burja, ki je ponoči dosegla hitrost
90 do 100 km na uro. Temperatura je
padla in vlada prav običuten mraz. Zdi
se, da tičimo v pravcati zimi. Burja in
mraz sta povzročila tudi na polju, kjer
je bilo že vse v cvetju, veliko škodo.
Morje je silno razljudeno in se je zgo-
dilo več nesreč. Burja je prevrnila par
čolnov, vendar so se ljudje rešili.

p Bora v Primorju. V Trstu in Pri-
morju razsaja še vedno bora. Temperatura
se menja med 6 in 10 stopinj Celzija. Slabo
vreme je povzročilo na Goriškem in v Istri
veliko škodo na sadnem drevju in v vino-
gradih. V Istri, zlasti v okolih Buj, Ro-
vinja in Poreča je slana močno škodovala
vinogradom. V nekaterih krajih je več kot
polovico vinske letine uničeno. V Istri je
padla v nekaterih krajih temperatura do
1 stopnje pod ničlo. Tudi v Reki razsaja
bora. Promet po morju ob obrežju je zelo
otežkočen. Na mnogih hišah je vihar od-
nesel dimnike ter je bilo tudi več oseb po-
škodovanih od padajoče opeke.

p Dobro pometajo. — Šef puljske po-
licije prestavljen. Šef puljske policije, po-
licijski svetnik Osti, ki je puljskim Slova-
nom od zadnjih državnoborskih volitev
znan pod izrekom: »che nouga šjor Ga-
lante«, zapusti te dni Pulj in odide v Trst,
kamor je prestavljen. Svetnik je bil velik
priatelj in zaščitnik puljskih kamorajev in
eden največjih prijateljev daleč od juga
prestavljene obrtnega nadzornika Pele-
grinija. Da svetnik Osti po kamorajšem
polomu ni bil v Pulju več moč in da je
bil njegov odhod neizogiben, se je zadnjič,
ko je bil nemški cesar na Brionih, najbolje
pokazalo. Tu se je godilo poveljniku po-
licijske straže nekako tako, kakor istrskemu
deželnemu glavarju dr. Rizziju v Trstu,
ko je bil spuščen v morje dreadnought »Te-
gethoff«. — Preziranje od vseh strani.

p Nagla smrt. Stavbeni podjetnik
Rihard Thoman v Gorici se je vračal
v nedeljo zvečer domov. Ko je prišel
do svojega stanovanja v ulici Cocevia,
je dobil astmatičen napad in padel je
na tla tako nesrečno na glavo, da mu
je črepinja počila in je takoj izdihnil
dušo.

p Smrtna kosa. V Kanalu je umrla
v nedeljo gospa Jospina Golmayer, ro-
jena Carnelli, vdova po zdravniku dr.
Golmayerju, v 86. letu svoje dobe.

p Gospodarski napredek. Iz Podbr-
ske Bače. Pred nedolгим časom se je
ustanovila tu mlekarška zadruga »Si-
rarna« s sedežem na Bači. Novo sezi-
dano poslopje priča o veliki požrtvo-
valnosti posestnikov ter obeta živino-
rejem lepo prihodnost. Deželni odbor
goriški je s svojo podporo pomagal za-
drugi na noge. Danes ima že društvo
na razpolago veliko množino več mese-
cev starega sira. Kupci se lahko ogla-
se pri vodstvu sirarne na Bači, pošta
Podbrdo.

p »Jutro« je zopet izšlo. Sedaj se
tiska v Brunnerjevi tiskarni. Ta teden
izide le par števil. »Jutro« beremo v
Trstu samo nekateri le še kot humori-
stičen list.

KRANJSKA HRANILNICA V LJUB- LJANI

ravnokar razpošilja poročilo o svo-
jem delovanju v letu 1911. Zanimive
so naslednje številke: Upravno premo-
ženje Kranjske hranilnice s pokojnin-
skim zakladom vred je znašalo konec
leta 1911 64, 401.800 K 91 vin., pomno-
žilo se je v enem letu za 1.761.311 K 70
vin. Vloge so narastle do konca l. 1911
s prištetimi kapitaliziranimi obrestmi
na 50.309.899 K 11 vin., pomnožile so se
torej za 1.430.956 K 7 vin. Poslovni in
denarni promet je obsegal v letu 1911
pri hranilnici 33.033 strank s 78.511.821
K 85 vin. in pri kreditnem društvu 1299
strank s 4.915.717 K 61 vin., čisti doho-
dek minolega poslovnega leta znaša
240.734 K 77 vin. Skupne rezerve zna-
šajo 9.262.704 K 11 vin. Iz predloga ravnateljstva za podpore v letu 1912 po-
snemamo nekaj točk: Društvo za oskr-
bo ubožcev v Ljubljani 5000 K; Vincen-
cijevemu društvu v Ljubljani za deško
zavetišče, deško sirotišnico in društve-
no šolo 1400 K; Vincencijevim konfe-

rencam v Ljubljani in sicer: Senklay-
ški 400 K, frančiškanski 400 K, šentja-
kobski 400 K, šentpeterski 400 K; Vin-
cencijevim konferencam: v Mostah 200
K, v Idriji 200 K, v Sp. Šiški 200 K, v
Tržiču 200 K, na Viču 200 K, na Jeseni-
cah 200 K, Vincencijevemu društvu v
Novem mestu 200 K; Vincencijevemu
društvu v Kranju 200 K; Lichtentur-
novi dekliški sirotišnici v Ljubljani
800 K; Društvu žena krščanske lju-
bezni sv. Vincencija Pavlanskega 1500
K; Elizabetnemu ženskem društvu v
Ljubljani 300 K; Društvu sv. Marte v
Ljubljani 300 K; Deželnemu pomožne-
mu društvu rdečega križa v Ljubljani
500 K; bolnišnici sv. Jožefa v Ljubljani
za sirotišnico 400 K; Elizabetni otroški
bolnici v Ljubljani, vstevši podporo za
vzdrževanje ubogih skrofuloznih otrok
v Gradežu 3600 K; bolnišnici usmilje-
nih bratov v Kandiji 2000 K; kranjski
deželni vladi za oskrbovalne stroške
dveh gojencev v gluhonemnici v Ljub-
ljani za šolsko leto 1912/13 600 K; Pod-
pornemu društvu čevljarjskih pomočni-
kov v Tržiču 100 K; Dijaški in ljudski
kuhinji v Ljubljani 200 K; Društvu
tiskarjev v Ljubljani za vdovsko bla-
gajno 200 K; učnim zavodom uršulink
v Ljubljani 500 K; učnim zavodom ur-
šulink v Škofji Loki 200 K; Šolski ku-
hinji v Zagorju 100 K; otroškemu za-
vetišču v Ljubljani 400 K; sirotišnici v
Kočevju 200 K; prispevek za vzdrže-
vanje potresne opazovalnice 3000 K;
upravi komende nemškega viteškega
reda za arheološka izkopavanja 200 K;
Muzejskemu društvu za Kranjsko v
Ljubljani kot prispevek za izdajo »Flo-
re carnicelle« prof. A. Paulina 500 K;
Društvu za krščansko umetnost v
Ljubljani 200 K; prispevek za napravo
nagrobne spomenika kardinalu Mis-
sia, bivšemu ljubljanskemu knezoško-
fu, 200 K; župnemu uradu v Logu za
novo pokritje cerkve sv. Ilja 200 K;
župnemu uradu v Kočevju za notranjo
opremo nove župne cerkve 500 K; žup-
nemu uradu v Kočevju za zopetno
zgradbo vsled požara porušene cerkve
Kristovega telesa v Kočevju 1000 K;
župnemu uradu v Črmošnjicah za re-
noviranje župne cerkve in podružnice
sv. Petra in Pavla skupno 600 K; cer-
kvenemu predstojništvu v Šmihelu pri
Žužemberku za nabavo notranje opre-
me novosezidane župne cerkve 300 K;
Kranjsko - primorskemu gozdarskemu
društvu 300 K; krajnemu šolskemu
svetu v Št. Rupertu za čebelnjak ta-
mošnje ljudske šole 150 K; občini Št.
Jurij pri Grosuplju za napravo živin-
skega napajališča 200 K; konjerejski
zadrugi v Št. Jerneju 300 K; živinorej-
ski zadrugi v Rovih za napravo živin-
ske tehtnice 200 K; živinorejski zadrugi
v Cerkljah pri Kranju 200 K; pogoz-
dovni komisiji kot prispevek za od-
pravninski fond za gozdne čuvaje 300
kron; mlekarški zadrugi v Polhovem
gradu 200 K; živino- in svinjerejski
zadrugi v Srednji vasi pri Kočevju 300
kron; ribiškemu okrožnemu odboru za
Kranjsko za napravo novega ribjerej-
skega zavoda 1000 K; občinam Zasip,
Dobrava in Podholm za napravo želez-
niškega postajališča pri Vintgarju 1000
kron; krajnemu šolskemu svetu v Do-
lih za šolski vrt 100 K; krajnemu šol-
skemu svetu v Krtini za šolski vrt 100
K; kraj. šol. sv. na Ježici za šolski vrt
100 K; krajnemu šolskemu svetu v Ra-
tečah na Gorenjskem za šolski vrt 50
kron; krajnemu šolskemu svetu v Rud-
niku za šolski vrt 50 K; krajnemu šol-
skemu svetu v Želimljah za šolski vrt
200 K; občinskemu uradu v Žužember-
ku za šolski vrt v Hinjah 50 K; kraju
Črmošnjice za zgradbo vodovoda iz
Srednje vasi v Črmošnjice 2000 K; Ka-
toliškemu rokodelskemu društvu v
Ljubljani 400 K; ljubljanski požarni
in reševalni družbi 500 K; pož. brambi
v Podkorenu 100 K; požarni brambi v
Godešičah pri Škofji Loki 100 K; po-
žarni brambi v Perovem 150 K; požarni
brambi v Predvoru 150 K; pož. brambi
v Dolgi vasi 150 K; požarni brambi v
Žužemberku 150 K; požarni brambi na
Uncu 100 K; požarni brambi v Grmov-
lju pri Škocijanu na Dolenjskem 100
kron; požarni brambi v Ratečah 150 K;
prispevek za starostno hranilnico 10 ti-
soč 800 K; nagrade za dalje služeče po-
sle 3000 K.

Zahvala.

Prisrčna hvala za iskreno
sožalje!

V Celovcu, dne 15. aprila 1912.

Marija Sket.

1199

Zahvala.

Povodom prebitke izgube, ki nas
je zadela dne 12. t. m., ko je v dobi
13 let v kandijski bolnici za vedno
zatisnil oči naš iskreno ljubljani sin,
ozir. brat

Julijan Valant

učenec I. razr. novomeške gimnazije

se nam je izkazalo toliko tolažilnega
sočutja, da se moremo le tem potom
primerno zahvaliti.

Iskreno zahvalo izrekamo v prvi
vrsti preč. g. prof. dr. C. Azmanu, čč.
usmiljenim bratom, slavnemu ravna-
telstvu, ter ostalim gg. profesorjem
ter dijakom novomeške gimnazije, oso-
bito še g. dijakom nosilec in pevecem,
cenj. darovalcem krasnih vencev, sploh
vsem števil. udeležencem tako krasno
uspelega pogreba dne 14. t. m. na po-
kopališču sv. Mihaela. Vsem, vsakemu
Bog obilno povrni!

Kostanjevica, 15. avgusta 1912

Zalujoča rodbina

Oroslav Valant

c. kr. orožn. stražmojster.

1203

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 17. aprila 1912.

Pšenica za april 1912	11-66
Pšenica za maj 1912	11-57
Pšenica za oktober 1912	10-92
Rž za april 1912	10-47
Rž za oktober 1912	9-02
Oves za april 1912	10-20
Oves za oktober 1912	8-82
Koruza za maj 1912	9-09

Efektiv trdno.

Hiša na prodaj

s 4 sobami ter prodajalno in trgovino z vinom in
trema kletmi, zraven lep in velik zelenjadni vrt.
Vse v jako dobrem stanju. Cena po dogovoru. Več
pove uprava »Slovenca« pod št. 1202.

Pišite po vzorci!

Ustanovljeno 1887.

V. J. Havliček & brat
Podčrbrady, Češko, pr. poročajo
modno blago, cefire

Spomladne in poletne novosti 1912. Havlič-
kovo platno, kanafasi, brisače, robci, namizne
in garniture za kavo, batisti, perilna svila itd.

Opreme za neveste iz damasta
1 zavoj 40 m okusno izbranih ostankov v
dolžini 2—8 m pošljamo za 18 K po povzetju.

Od ostankov ni vzorcev. 862

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Glavna zaloga plošč
slovenskih, kakor tudi vseh
drugih vrst. Cena od K 250
1138 naprej.

Gramofone

od K 25.— naprej. Avto-
matične gramofone, naj-
boljše in najzanesljivejše
vrste za gostilničarje dajem
na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1-80 naprej. —
Zahtevajte cenike, pošljamo brezplačno.

Fini ŠPIRIT

iz žita, najboljša kakovost
za žganje priporoča v mno-
žinah od 60 litrov naprej po
prav nizki tovarniški ceni
**M. Rosner & Co., Ljub-
ljana**, poleg pivovarne Union.

960 (52)

V svrhu povečanja dobro vpe-
ljane trgovine se išče

družabnik

z vlogo 15—20.000 kron. Več se
poizve v koncesijonirani pisarni
Peter Matelič-a, Škofja ulica 10,
telefon 155. — Pod strogo taj-
nostjo. 1205 3

Hiša

z dobro vpeljano, že več let obstoječo

trgovino

z mešanim blagom, se radi družinskih
razmer, takoj proda. Cena ugodna, na-
stop takoj. Kje, pove upravništvo Slo-
venca pod št. 1204. 1204 3

Zasedanje delegacij.

Zunanji minister grof Berchtold je obvestil predsednika avstrijske in ogrske delegacije, da delegacije glede na ogrsko krizo dne 23. t. m. ne bodo zborovale. Najbrže bodo zborovale delegacije koncem tega meseca dva dni, da dovolijo začasn proračun. Radi sklicanja delegacij se je vnel tudi mali kompetenčni spor med predsednikom avstrijske delegacije Dobernigom in ministrom. Skupni ministrski svet, oz. krona, skliče delegacije, ne skliče pa tudi sej, marveč jih sklicuje predsednik delegacij, ko se delegacijsko zasedanje otvori. Grof Stürgkh je odposlal Dobernigu to-le brzojavko: Čast mi je Vas obvestiti, da je skupni ministrski svet sklenil, da se skliče delegacije dne 23. aprila. Dobernig je pa grofu Stürgkhu odgovoril: Z ozirom na željo skupne ministrske konference odredim, da se bodoča seja delegacij pravočasno skliče. Dobernig namreč zavzema stališče, da bi morala skupna vlada sejo delegacij določiti sporazumno s predsednikom delegacije, ne pa brez njega.

Laško-lurška vojska.

Mirovna posredovanja.

Zastopniki velevalisti so včeraj ob 11. uri dopoldne posredovali v turškem zunanjem ministrstvu glede na zblizanje Italije in Turčije. Prvi je posredoval ruski, za njim nemški, avstrijski, angleški in francoski poslanik. Turški zunanji minister je izjavil, da bo delevo takoj v roke vzel.

Izgube Turkov pri Derni.

Turki so pri zadnjih bojih pri Derni izgubili 500 mož.

Uporni laški vojaki.

V Bumeliani so se pred enim tednom uprli vojaki 40. pešpolka. Ko bi morala sedma stotinja odkorakati v Zanzur, so vojaki protestirali in klicali: »Pustite nas domov!« Grozili so nekemu poročniku celo s smrtjo. Zaprli so 15 upornikov, med njimi se nahajajo trije častniki, ki jih bo sodilo vojno sodišče. Uporni vojaki so Toškanci.

Strašna vročina v Tripolisu.

Vihar puščave, samum, strašno divja. Vročina je znašala 14. t. m. 88 stopinj Celzija opoldne, zjutraj pa že 56 stopinj. Peščeni oblaki so tako gosti, da se vidi komaj 20 korakov daleč.

Vinogradniki!

V noči na 13. april t. l. nas je zadel huda nesreča. Pozebel nam je večji del toliko željno pričakovanega, bogatega vinskega pridelka. Vprašal bo gotovo vsak od Vas, kaj mu je treba sedaj storiti, da ohrani vsaj trto in to, kar je še na njej nepoškodovanega. Zato Vam dajem sledeče nasvete:

Za sedaj ne kaže drugega, kakor trto popolnoma pri miru pustiti in opraviti tista dela v vinogradih, ki so sedaj potrebna, to je zlasti okopavanje.

Vsak trtni popek obstoji iz treh oces, enega glavnega in dveh stranskih (podočkov). Sedaj se še ne da zanesljivo presoditi, katera očesa so pozebla. V večini slučajev je pozebel samo glavni ocek in podočka sta zdrava. Eno ali drugo teh stranskih oces bo pozneje poglalo. Na teh mladikah bo tudi nekaj grozdja, čeprav bolj drobnege. Iz tega razvidite, kako nespametno delajo tisti, ki — morda v neumestni jezi — šparone (napnjence, preveze) stran režejo.

Pustite torej trto v miru. Ko bo nastalo trajno gorko vreme, bo sama pokazala, kaj je na njej še živega in to bo treba skrbno varovati!

Potem bomo morali zlasti suhe, od mraza uničene poganjke omandati (obratiti), da se poganjki iz stranskih oces (podočkov) lahko bolj razvijejo. Sedaj pa še ne kaže tega delati, ker bi znalo še to pozebsti, kar je do sedaj še ohranjeno! Saj smo šele sredi aprila in nam grozijo še ledeni možje! — Ko bodo mladi poganjki dosegli dolžino 15 do 20 cm, potem bo treba vse nepotrebno omandati (obratiti), po cvetenju mladice na šparonih skrajševati itd., da trta po nepotrebnem moči ne trati. Zlasti pa ne smemo zanemariti vežnje, škropljenja in drugega dela v vinogradih, ker bi imel sicer ta mraz hude posledice še za prihodnja leta! — C. kr. vinarski nadzornik B. Skalický.

Razpisuje se

služba organista

v Škocijanu pri Mokronogu. — Plača K 500—, prosto stanovanje in vinska bira. Rokodelci imajo prednost. 1200

Župnijski urad Škocijan.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne **natronske kislice** velike vrednosti in izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine ogljikove kisline.

Preblavska slatina,

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski livadni vrelec,

ogljikove kisline velebogati, narav. **natronski kislec**, vsled prijetno režečega okusa prav posebno pripraven za brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborno osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri tvrdkah: A. Šarabon, Mih. Kastner, Pet. Lassnik, A. Stacul, T. Mencinger ter po vseh lekarnicah in specerijskih trgovinah ter pri vrelni razpošiljalnici Preblau, Koroško. 918

PRODAJALKA

izurjena v trgovini z mešanim blagom,

želi primerne službe, najraje na deželi. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod številko 1173. 1173

Pri nizki ceni „ŽARGI“

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 5.

Največja izbira potrebščin za šivilje in krojače; dalje velika zaloga raznega perila za ženske, moške in otroke, popolne oprave za novorojenčke, rokavic, nogavic, steznikov, srajc, ovratnikov, kravati t. d. ter vencev in šopkov za neveste.

Vse po priznani najnižjih cenah in najsolidnejši postrežbi. 6

Proda se poldrugo leto stara

lovska psica

dolgodlaka **prepelčarica** (sceter).

Vpraša se na Martinovi cesti šte. 38. 1191 2

Wolfova lokomobila

28—45 HP dobro ohranjena se radi preureditve obrata **takoj ceno proda**. Natančnejša pojasnila daje elektrarna

Josip Kogoušek, Idrija. 1198 2

Zajamčeno pristno

Slivovko Hruševce Brinjevec Tropinovec Vinsko žganje

iz lastne žganjarnje se dobe v množinah od 25 litrov naprej pri veležgarnjarni sadja 959 (52)

M. Rosner & Co.,

Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Trgovina s papirjem in knjigoveznica

združena z zalogo molitvenikov se radi smrti **takoj proda** v nekem večjem kraju na Koroškem z bogato okolico, kjer se govori oboje deželna jezika. Naslov pove uprava lista pod št. 1162'.

Sprejemem takoj

solicitatorja

zanesljivega, v odvetniških poslih popolnoma izvežbanega. **Dr. Fr. Poček**, odvetnik v Ljubljani. 1166

Pristno brnsko blago

za pamladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3'10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno maško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov.) 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za povračila, turistične obleke, avilni
kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana 423

zaloga tovarniškega sukna

Siegel - Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko.

Vedel direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vse velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. **Stalno, najnižje cene.** Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Pozor! Zaradi bolezni se proda **Pozor!**

hiša

pri Ljubljani z zelo ugodnimi pogoji. V hiši je jako dobro vpeljana **gostilna**. Koncesija lahko ostane na hiši. V hiši se nahajajo velike zračne kleti, jako pripravne za vinsko trgovino ali kako drugo obrt. Pojasnila da

lv. Zenko, Krakovski nasip 18, Ljubljana

Od dobrega najboljše!

Singer Ko. del. družba za šiv. stroje

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 4.

KRANJ

Glavni trg št. 79.

KOČEVJE

Glavni trg št. 55.

NOVOMESTO

Vel. trg št. 88.

1197

Pri župaustvu v Selcih nad Škofjoloko je razpisana služba

občinskega tajnika

z letno plačo 500 kron in služba

občinskega sluga

z letno plačo 400 kron. Tozadevne prošnje je vložiti do 25. t. m.

1201

Fr. Šmid, župan.

Domača tvrdka.

Modni salon Marija Götzl

Židovska ulica št. 8.

Najnižje cene.

Največja zaloga vsakovrstnih slamnikov, športnih čepic in oblik zadnje novosti pravkar došla.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Raznovrsten nakit, svila in druge modistovski potrebščine v veliki izbiri.

Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini.

Za obilen poset se priporoča. Z velaspoštovanjem **Marija Götzl.**

Za modlistinja vse modne potrebščine z zmernim popustom.

Točna postrežba.

Razglas.

Nas letošnji redni občni zbor je podelil znesek **treh tisoč kron** za obdaritev 60 dolgo službečih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov z

nagradami po 50 kron.

Za te nagrade morejo prositi one službeče osebe moškega in ženskega spola,

1.) ki pripadajo **poselskemu stanu** v zmislu poselskega reda;
2.) ki so služile ali še služijo najmanj **petnajst let** neprenehoma pri eni in isti rodbini;

3.) ki so najmanj **tri leta vlagatelji našega zavoda**, in
4.) ki lani od nas niso bile obdarovane z nagrado za posle.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo **nepretrgano služabno dobo** dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prenehanje služabne dobe, ako posej po ozdravljenju zopet vstopi v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vlozne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime proslilčevu ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je do dne 31. maja t. l. **pismeno ali usno prijaviti** tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca junija t. l.

Minulo leto smo podelili znesek 3000 kron za obdaritev 50 dolgo službečih poslov, spadajočih k stanju naših vlagateljev. Za te nagrade je proslilo 154 poslov. Na deset proslilcev se nismo mogli zaradi tega ozirati, ker niso zadostili pogojem za podelitev teh nagrad. Od ostalih 144 proslilcev je dobilo 10 poslov nagrade po 100 kron in 40 nagrade po 50 kron. Preteklo leto obdarovani letos ne morejo dobiti nagrade, da pridejo drugi proslilci na vrsto.

1197

V Ljubljani, dne 11. aprila 1912.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

945
Tennis žoge, raketi i. t. d.

Klobuki
Cilindri
Čepice
Kravate
Rokavice
Srajce
Nogavice
Žepni robci
Naramnice
Palice
Dežniki i. t. d.
vedno najnovejše v vseh
modnih predmetih.
Modna in športna
trgovina
P. Magdič
Ljubljana, Franca Jožefa
cesta, naspr. glav. pošte.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznano najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v
to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloge pnev-
matikov za avtomobile, motorje in kolesa. —
Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja.
— Benzin in olje za vse vporabe. — Izposo-
jevalnica ko es. — Sola za vožnje z vsemi
vozili. — Interesantom smo s strokovnimi po-
jasnili brezplačno na razpolago.

1144

Gospodična

starejša, vajena nekoliko v trgovini meša-
nega blaga, knjigovodstva in vsakega do-
mačega dela išče primerne službe. Gre
tudi na deželo. Cenjene ponudbe pod „DE-
LAVNOST“ pošto ležeče Ljubljana. 1178

Pianino

(Heitzmann) še skoraj nov, se proda
zelo ceno na Starem trgu 20 II. nadstr.
pri gđ. Novak. Ogleda se lahko od
10. do 3. ure pop. 992

Nizozemska zavarovalna družba za žoljenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

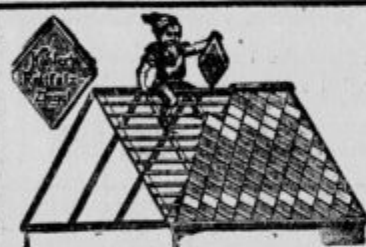
452

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo
pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.

Rezerve " " " " 112

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40,
kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.
Nadzornik za Kranjsko CIRIL GLOBOČNIK, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz ce-
nenega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strošna opeka prekaša po svoji trpežnosti druge vrstne opeke ter
dajem za njo vsako poljubno garancijo.

955 **IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.**

937 Nedosežne in od poznavateljev
odlikovane so kavine mešanice

Karla Planinška

prva ljubljanska velepražarna za kavo

Debitajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in
v moji trgo in s specerijskim blagom Dunajska cesta šte. 6.

Modni salon STUCHLY-MASCHKE

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
naznanja in priporočila častitim damam tu in na
deželi svojo krasno izbiro

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo.

1117

Cene brez konkurence!

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse
potrebe za inštaliranje.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 50,000.000 kron.
Rezervni zakladi: 22,000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCURI“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Brailitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praga, Liberec, Teplice-Senev, Dun. Novomesto, Cvičava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastouj in franko.